សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale de Droit et des Sciences Economiques

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

ចំណាត់ការរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះលើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ

(សាលាដំបូង)

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨

តាក់តែងឡើងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ លោក **សំ ម៉េងហ៊ាង**

លោក **អ៊ុំ សុធា**

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោក ហោ សុភ័ណ្ឌ

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ជំនាន់ទី ១៨

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៤

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០១៨

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ឈ្មោះ **សំ ម៉េងហ៊ាង** និង **អ៊ុំ សុធា** ជានិស្សិតបរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្រ្តជំនាន់ទី ១៨ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច។

សូមថ្លែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះ

លោកអ្នកមានគុណទាំងពីរផ្តល់កំណើត ដែលបានចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាតាំងពីតូចរហូតដល់រូបកូនធំពេញវ័យព្រមទាំងផ្តល់ដំបូន្មានប្រៀនប្រដៅ និងបានទំនុកបម្រុងកូនឱ្យចូលសាលាដើម្បីក្រេបយកចំណេះដឹងតាំងពីបឋមសិក្សា រហូតដល់បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្រ្តនៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងជួយជ្រោមជ្រែងគ្រប់បែបយ៉ាងទាំងផ្នែកបញ្ញានិងស្មារតី។

ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការនៃសាកលវិទ្យាល័យ សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស និង លោក លោកស្រីសាស្រ្តចារ្យនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តទាំងអស់ ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ និងចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃរបស់លោក ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល ចែករំលែកចំនេះដឹងដែលលោកមាន ព្រមទាំងបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងសង្គម មកបង្ហាត់បង្រៀនយើងខ្ញុំ និងមិត្តរួមថ្នាក់ទាំងអស់គ្នា គ្រប់មុខវិជ្ជាតាំងពីថ្នាក់មូលដ្ឋានរហូតដល់បាន បញ្ចប់ការសិក្សា ។

ជាពិសេសសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ **លោកសាស្រ្តចារ្យ ហោ សុត្ថ័ណ្ណា** ដែលបានដឹកនាំក្នុងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សារបស់យើងខ្ញុំ និងបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃទាំងកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត គំនិតប្រាជ្ញាស្មារតី ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល និងពន្យល់ណែនាំដើម្បី ឱ្យការចងក្រងសារណាមួយនេះទទួលបានជោគជ័យ។

ជាទីបញ្ចប់យើងខ្ញុំបាទសូមគោរពជូនពរ**លោកអ្នកមានគុណទាំងពីរ ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង លោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច** សូមឲ្យសមប្រកបជួបប្រទះតែនឹងសេចក្តីសុខ សេចក្តីចំរើន សុខភាពល្អបរិបូរណ៍ ជន្មាយុយឺនយូរ មានកម្លាំងពលំខ្លាំងក្លា ប្រាជ្ញាស្មារតីចងចាំបានល្អ និងមានឲ្យមានសំណាងល្អគ្រប់ពេលវេលា ជាពិសេសសូមឲ្យទទួលបានជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច ។

អារម្ភកថា

ស្ថានប័នតុលាការ ជាស្ថានប័នមួយក្នុងចំណោមស្ថាប័នធំៗទាំង ៣ មានស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ និងស្ថាប័នតុលាការ ។ ស្ថាប័នតុលាការគឺស្ថាប័នកំពូលមួយដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ ដែលជាស្ថាប័នទទួលបន្ទុកក្នុងការជំនុំជម្រះវិនិច្ឆ័យសេចក្ដីតាមកំណត់ច្បាប់។ យ៉ាងណាមិញ យើងខ្ញុំសូមលើកយកតែ " **ចំណាត់ការរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះលើរឿងព្រហ្មទណ្ឌ (សាលាដំបូង)** " ដើម្បីចងក្រងជាសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ។ ក្រោយពីបានសិក្សាលើមុខជំនាញផ្នែកនីតិសាស្ត្រអស់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច បានធ្វើឱ្យយើងខ្ញុំទទួលបានពុទ្ធិ គុណវុឌ្ឍិ និងអាចយកទៅប្រើជាប្រយោជន៍ ក្នុងសង្គម ។ ក្រោយពីបានសិក្សាលើទ្រឹស្ដីផ្នែកច្បាប់នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកន្លងមកនេះ ជាសញ្ញាណមួយ ជម្រុញឱ្យយើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានចងក្រងទាក់ទងនឹងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក្នុងការសរសេរសារណាដើម្បីបញ្ចប់ឆ្នាំសិក្សាបរិញ្ញាបត្រក្រោមប្រធានបទ "**ចំណាត់ការរបស់ចៅ-ក្រមជំនុំជម្រះលើរឿងព្រហ្មទណ្ឌ (សាលាដំបូង)**"។ ក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានបទនេះផងដែរ គឺជាកត្តាមួយដែលធ្វើឱ្យយើងបានសិក្សាស្រាវជ្រាវយល់បានច្បាស់អំពីប្រធានបទនេះផងដែរ។

ក្នុងការសម្រេចចិត្តក្នុងការចងក្រងសារណានេះឡើងក្នុងគោលបំណងសម្រាប់ជាគន្លឹះ ឬជំនួយស្មារតីក្នុងវិស័យច្បាប់ និងជាការចងក្រងទុកជាឯកសារដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកសិក្សាជំនាញផ្នែកនីតិសាស្ត្រក្នុងការស្រាវជ្រាវ ដើម្បីធ្វើការសិក្សាស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ អំពីចំណាត់ការរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះលើរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌសម្រាប់ដល់និស្សិតគ្រប់រូបផងដែរ។

ទន្ទឹមនឹងនោះ ចំពោះការតាក់តែងចងក្រងសារណានេះឡើងគឺជៀសមិនផុតអំពីភាពខ្វះចន្លោះទាំងផ្នែកអត្ថន័យខ្លឹមសារ និង ពាក្យពេជន៍ អក្ខរាវិរុទ្ធដែលមាននៅក្នុងសារណាមួយនេះ។

ដូចនេះ យើងខ្ញុំនឹងរងចាំទទួលការរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនាគ្រប់ពេលវេលា រាល់ភាពខ្វះចន្លោះទាំងឡាយណាដែលមាននៅក្នុងសារណាមួយនេះ ពីសំណាក់លោក លោកស្រី សាស្ត្រាចារ្យ និងបណ្ឌាអ្នកច្បាប់ផងនោះ។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម ១

ជំពូកទី១ ៖

សញ្ញាណទូទៅនៃការជំនុំជម្រះ

ផ្នែកទី១៖ សមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូង ៣

កថាខណ្ឌទី១ ៖ សមត្ថកិច្ចដែនដី ៣

១.១ សមត្ថកិច្ចនាទីកន្លែងបទល្មើស ៣

១.២ សមត្ថកិច្ចនាលំនៅឋានរបស់ជនជាប់ចោទ ៤

១.៣ សមត្ថកិច្ចនាទីកន្លែងចាប់ខ្លួនជនជាប់ចោទ ៤

កថាខណ្ឌទី២៖ សមត្ថកិច្ចសម្ភារៈ ៥

២.១ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះ ៥

២.២ សមត្ថកិច្ចទៅលើបណ្តឹង ៥

២.៣ សមត្ថកិច្ចលើអង្គហេតុ និង សមត្ថកិច្ចលើបុគ្គល ៥

ផ្នែកទី២ ៖ របៀបប្តឹងទៅកាន់តុលាការ ៦

កថាខណ្ឌទី១ ៖ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា ៦

១.១ លក្ខខណ្ឌនៃការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ៦

១.២ នីតិវិធីនៃការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ៧

កថាខណ្ឌទី២៖ ការចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាមដែលធ្វើដោយព្រះរាជអាជ្ញា ៧

២.១ លក្ខខណ្ឌនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាមនៅចំពោះតុលាការជាន់ដំបូង ៧

២.២ នីតិវិធីនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាម ៨

កថាខណ្ឌទី៣៖ ដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬ សាលដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ ៨

៣.១ ដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ៨

៣.២ ការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះរបស់សភាស៊ើបសួរ ៩

ផ្នែកទី៣៖ ការកោះហៅគូភាគីឲ្យចូលសវនាការ ៩

កថាខណ្ឌទី១៖ ការកោះហៅជនជាប់ចោទឲ្យចូលសវនាការ ១០

១.១ ការកោះហៅជនជាប់ចោទតាមដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ១០

១.២ ការកោះហៅជនជាប់ចោទតាមកំណត់ហេតុស្ដីពីការបង្ហាញខ្លួនភ្លាម ១១
១.៣ ការកោះហៅតាមដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ ១១
កថាខណ្ឌទី២ ការកោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធក្រៅពីជនជាប់ចោទឲ្យចូលសវនាការ ១២
២.១ បុគ្គលដែលត្រូវកោះហៅឲ្យចូលសវនាការ ១២
២.២ រយៈពេលដែលត្រូវគោរពសម្រាប់ការកោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ១៣
២.៣ នីតិវិធីនៃការប្រគល់ដីកាកោះ ១៣

ជំពូកទី២៖
កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះ

ផ្នែកទី១ ដំណាក់កាលមុនប្រកាសបើកសវនាការ ១៤
កថាខណ្ឌទី១ ការចូលខ្លួនរបស់ភាគី ១៤
១.១ ការចូលខ្លួនរបស់ជនជាប់ចោទ ១៤
១.២ ការចូលខ្លួនរបស់ភាគីក្រៅពីជនជាប់ចោទ ១៥
កថាខណ្ឌទី២ ការដឹកនាំសម្បថ ១៦
២.១ បុគ្គលដែលត្រូវធ្វើសម្បថ ១៦
២.២ នីតិវិធីនៃការធ្វើសម្បថ ១៧
ផ្នែកទី២ លំដាប់លំដោយនៃនីតិវិធីជំនុំជម្រះ ១៧
កថាខណ្ឌទី១ ការប្រកាសបើកសវនាការ ១៧
១.១ សវនាការជាសាធារណៈ ១៧
១.២ នីតិវិធីនៃការប្រកាសបើកសវនាការ ១៧
កថាខណ្ឌទី២ កិច្ចពិភាក្សាដេញដោល ១៨
២.១ ការសួរនិងស្ដាប់ចម្លើយ ១៩
២.២ ការពិនិត្យវត្ថុតាង ២១
២.៣ សិទ្ធិនិយាយស្ដីរបស់ភាគីក្រោយបញ្ចប់កិច្ចពិភាក្សាដេញដោល ២១
កថាខណ្ឌទី៣ ការប្រកាសថយទៅពិភាក្សា ២២
៣.១ ការពិភាក្សាសម្រេចរបស់តុលាការ ២២
៣.២ អានុភាពនៃការថយខ្លួនដើម្បីពិភាក្សាសម្រេច ២៣

ជំពូកទី៣ ៖
សាលក្រម

ផ្នែកទី១ ការតាក់តែងសាលក្រម ២៤
កថាខណ្ឌទី១ ក្បាលសាលក្រម ២៤
១.១ សំអាងហេតុ ២៥
១.២ ផ្នែកសម្រេចនៃសាលក្រម ២៦
ផ្នែកទី២ ប្រភេទសាលក្រម ២៧
កថាខណ្ឌទី១ សាលក្រមលើអង្គសេចក្ដី ២៧
១.១ សាលក្រមកំបាំងមុខ ២៧
១.២ សាលក្រមដែលត្រូវចាត់ទុកថាចំពោះមុខ ២៩
១.៣ សាលក្រមចំពោះមុខ ៣០
កថាខណ្ឌទី២ សាលក្រមនីតិវិធី ៣១
២.១ សាលក្រមមុនអង្គសេចក្ដី ៣១
២.២ សាលក្រមចាត់របៀប ៣២
សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន ៣៤
អនុសាសន៍ ៣៥
ឯកសារយោង
ឧបសម្ព័ន្ធ

សេចក្តីផ្តើម

១.លំនាំបញ្ហា

រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលព្រះមហាក្សត្របានឡាយព្រះហស្ថលេខាដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់កាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣ គឺជាច្បាប់កំពូលមួយរបស់រដ្ឋ ដែលមានបញ្ញត្តិអំពីស្ថាប័នធម្មនុញ្ញ និងបានធ្វើការបែងចែកអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋតាមបែបលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យគឺ អំណាចនីតិបញ្ញត្តិ អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ និងអំណាចតុលាការ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ យើងដឹងហើយថា តាមស្ថាប័ននីមួយៗខាងលើគឺមាន ភារកិច្ច និង តួនាទីផ្សេងៗគ្នាដើម្បីធានាកុំឲ្យមានភាពរំលោភអំណាចគ្នាទៅវិញទៅមក។ យ៉ាងណាមិញចំពោះ ស្ថាប័នតុលាការគឺជា អង្គដ៏សំខាន់មួយដែលជាអ្នកធានានូវការអនុវត្តច្បាប់ និងធ្វើការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះជនទាំងឡាយណាដែលល្មើសនឹងបញ្ញត្តិច្បាប់ តាមរយៈការសម្រេចសេចក្តីដោយសម្អាងលើបទបញ្ញប្បត្តិច្បាប់ដែលនូវជាធរមាន។ លើសពីនេះទៅទៀត ដើម្បីធានាបាននូវការការពារដល់សិទ្ធិ និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សមុននឹងសន្មត់ថាជនណាមួយមានទោសលុះត្រាតែត្រូវបានតុលាការចេញសាលក្រម ឬសាលដីកាបញ្ជាក់អំពីពិរុទ្ធភាពទៅលើជននោះ ។ ប៉ុន្តែមុននឹងឈានដល់ការចេញសេចក្តីសម្រេច។ យើងឃើញថាត្រូវឆ្លងកាត់នូវកិច្ចនីតិវិធីជាច្រើនដំណាក់កាលដែលមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ដូចជា ដំណាក់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដំណាក់កាលអយ្យការ ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ និងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះជាដើម។

ចំពោះដំណាក់កាលទាំងបួនខាងលើ យើងខ្ញុំបានជ្រើសរើសយកដំណាក់កាលជំនុំជម្រះយកមកធ្វើជាប្រធានបទសារណាដើម្បីបកស្រាយ ក្នុងគោលបំណងបង្ហាញឲ្យឃើញពីភាពសំខាន់ចាំបាច់អំពីនីតិវិធីនៅក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ ដោយបង្ហាញឲ្យឃើញពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃបទល្មើស។

២.ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

ដើម្បីយល់កាន់តែច្បាស់នូវប្រធានបទសារណាដែលបានលើកឡើងខាងលើ យើងបានចោទជាចំណោទគត្តិយុត្តមួយចំនួនដូចជា ក្នុងករណីដែលសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌត្រូវបានបញ្ជូនដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះហើយនោះ តើចៅក្រមជំនុំជម្រះមានសិទ្ធិអំណាច និងភារកិច្ចយ៉ាងណាខ្លះដើម្បី ចំណាត់ការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ? តើចៅក្រមជំនុំជម្រះមានចំណាត់ការនីតិវិធីយ៉ាងណាដើម្បីស្វែងរកឲ្យឃើញពី អត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃបទល្មើស?

៣.គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ការតាក់តែងនូវសារណា ដែលមានប្រធានបទស្តីអំពី **ចំណាត់ការរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះលើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌនៅដំណាក់កាលសាលាដំបូង** នេះឡើង គឺមានបំណងចង់ឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យយល់ច្បាស់

ពីស្ថាប័នតុលាការ ជាពិសេសជាងនេះគឺកិច្ចដំណើរការរឿងក្ដីនៅដំណាក់ជំនុំជម្រះដែលជាដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃសាលាដំបូង។

៤.ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ និងវិធីសាស្ត្រនៃការស្វែងរកឯកសារ

ចំពោះដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវអំពីប្រធានបទនៃសារណានេះ គឺយើងបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវត្រឹមតែដំណាក់កាលជំនុំជម្រះតែប៉ុណ្ណោះ។ ដោយហេតុថា ប្រធានបទគឺផ្ដោតសំខាន់អំពីកិច្ចនីតិវិធីនៅក្នុងដំណាក់ជំនុំជម្រះលើរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌនៅសាលាដំបូង។

ទន្ទឹមនឹងការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីប្រធានបទខាងលើនេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តមួយចំនួនដូចជា រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ជាឯកសារគោល ព្រមទាំងឯកសារច្បាប់ និងឯកសារជំនួយស្មារតីមួយចំនួនទៀតដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយប្រធានបទ។

៥. សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ការដែលជ្រើសរើសប្រធានបទខាងលើនេះ មកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះបណ្ដាអ្នកច្បាប់ និងនិស្សិតនាមហាវិទ្យាល័យនីតិសាស្ត្រជាដើម គឺបានផ្ដល់នូវឯកសារជាជំនួយស្មារតីឲ្យមានការស្វែងយល់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ អំពីកិច្ចនីតិវិធីនៃដំណើរការរឿងក្ដីនៃនីតិវិធីជំនុំជម្រះលើរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌនាតាមសាលាដំបូងរាជធានីខេត្តនាពេលបច្ចុប្បន្ន។ ទន្ទឹមនឹងនោះ អាចស្វែងយល់អំពីភាពបត់បែននៃកិច្ចនីតិវិធីរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះ ដែលផ្លាស់ប្ដូរទៅតាមបរិបទនៃប្រភេទរឿងក្ដីនីមួយៗ។

៦.រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ដើម្បីធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងចំណោទគតិយុត្តខាងលើយើងបានធ្វើការបែងចែកនិងរៀបរាប់អំពីដំណាក់កាលនីមួយៗឲ្យបានច្បាស់លាស់ ជំពូកទី១ សញ្ញាណទូទៅនៃការជំនុំជម្រះ ជំពូកទី២ កិច្ចដំណើរការនៃនីតិវិធីជំនុំជម្រះ និងជំពូកទី៣ ការប្រកាសសាលក្រម។

ដោយជំពូកនីមួយៗនឹងមានការបកស្រាយយ៉ាងលម្អិតនៅទំព័របន្ទាប់

ជំពូកទី១ ៖
សញ្ញាណទូទៅនៃការជំនុំជម្រះ

ចំពោះរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌ ការជំនុំជម្រះអាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែមានការបញ្ជូនសំណុំរឿងជូនយុត្តាធិការជំនុំជម្រះតាមរយៈរបៀបប្ដឹងមកតុលាការ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ដើម្បីឱ្យយុត្តាធិការជំនុំជម្រះ អាចបន្តចំណាត់ការលើសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌបាន។ ជំហានដំបូង ប្រធានសាលាដំបូងគប្បីពិនិត្យមើល អំពីសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងជាមុនសិន ថាតើចំពោះសំណុំរឿងដែលខ្លួនត្រូវបន្តចំណាត់ការនោះស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនដែរឬទេ?

ផ្នែកទី១៖ សមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូង

សាលាដំបូងមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះទៅលើរឿងក្ដីដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន លើកលែងតែរឿងក្ដីទាំងឡាយណាដែលច្បាប់ប្រគល់ទៅសាលាជម្រះក្ដីផ្សេងទៀត។

ចំពោះចំណាត់ការលើរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌ ច្បាប់តែងតែធ្វើការកំណត់អំពីដែនសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូង។ ទន្ទឹមនឹងនោះ នៅតាមទីប្រជុំជននៃខេត្ត ឬក្រុងនីមួយៗ មានតុលាការជាន់ដំបូងមួយដែលមានសមត្ថកិច្ចលាតសន្ធឹងលើដែនដីខេត្ត ឬក្រុងទាំងមូល ហៅថា សាលាដំបូង[1]។ យ៉ាងណាមិញ សមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូង គឺត្រូវបានបែងចែកទៅតាមប្រភេទនឹងមុខងារខុសៗគ្នា សមត្ថកិច្ចសម្ភារៈ និង សមត្ថកិច្ចដែនដី ។

កថាខណ្ឌទី១ ៖ សមត្ថកិច្ចដែនដី

នៅពេលមានបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយបានកើតឡើង ដើម្បីបញ្ជូនរឿងនោះទៅជំនុំជម្រះបាន គឺគប្បីពិនិត្យអំពីសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងនីមួយៗជាមុនសិន។ ជាក់ស្ដែង តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះលើរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌគឺ តុលាការនាទីកន្លែងបទល្មើស តុលាការនាលំនៅឋានរបស់ជនជាប់ចោទ ឬតុលាការនាទីកន្លែងចាប់ខ្លួនជនជាប់ចោទ[2]។

១.១ សមត្ថកិច្ចនាទីកន្លែងបទល្មើស

តុលាការនាទីកន្លែងបទល្មើស គឺសំដៅដល់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចនាទីកន្លែងដែលបទល្មើសបានកើតឡើង។ ឧទាហរណ៍ៈកាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៦ លោក ក និង បក្សពួករបស់ខ្លួនបានធ្វើសកម្មភាពឆក់កាបូបនារីម្នាក់ដែលកំពុងជិះម៉ូតូស្របទិសគ្នាបានសម្រេច ដែលស្ថិតនៅសង្កាត់ផ្សារដេប៉ូទី១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ។ ដូចនេះតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច គឺសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

[1] មាត្រា២៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[2] មាត្រា ២៩០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

១.២ សមត្ថកិច្ចនាលំនៅឋានរបស់ជនជាប់ចោទ

តុលាការនាលំនៅឋានរបស់ជនជាប់ចោទ គឺសំដៅដល់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ ចំពោះទីតាំងដែលលំនៅឋានរបស់ជនជាប់ចោទស្ថិតនៅ។ ឧទាហរណ៍៖ ចំពោះអង្គហេតុនៃចំណុច ក ខាងលើ ដែលមានជនជាប់ឈ្មោះ ក និងបក្សពួក។ ដោយជនជាប់ចោទឈ្មោះ ក និងបក្សពួកមានទីលំនៅស្ថិតនៅខេត្តកណ្តាល ។ ដូចនេះ តុលាការខេត្តកណ្តាល ក៏មានសមត្ថកិច្ចដែនដីលើរឿងក្តីនោះផងដែរ។

១.៣ សមត្ថកិច្ចនាទីកន្លែងចាប់ខ្លួនជនជាប់ចោទ

តុលាការនាទីកន្លែងចាប់ខ្លួនជនជាប់ចោទ គឺសំដៅដល់ដែនសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់សាលាដំបូងដែលបានចាប់ខ្លួនជនជាប់ចោទ។ ឧទាហរណ៍៖ ករណីដែល លោក ក និងបក្សពួករបស់ខ្លួនបានធ្វើសកម្មភាពឆក់រួចមក ក៏ត្រូវបានប៉ូលីសដេញតាមចាប់រហូតចូលដល់ដែនដីដែលសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ ដូចនេះ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការចំណាត់ការចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌក៏ជាសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺផងដែរ។

យ៉ាងណាមិញ ក្នុងករណីតុលាការច្រើនដែលស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍តែមួយ ហើយបានទទួលពាក្យបណ្តឹងលើរឿងក្តីតែមួយដូចគ្នានោះ។ ប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍ជាអ្នកកំណត់អំពីតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចទទួលចាត់ការលើពាក្យបណ្តឹងដែលបានដាក់នោះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន។

មួយវិញទៀត បើសិនជាមានវិវាទសមត្ថកិច្ចដែនដី រវាងតុលាការច្រើនដែលមានថ្នាក់ស្មើគ្នានោះ។ ការសម្រេចអំពីតុលាការមានសមត្ថកិច្ច គឺត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិទៅឲ្យតុលាការជាន់ខ្ពស់ ដោយសេចក្តីសម្រេចនេះ ជាសេចក្តីសម្រេចបិទផ្លូវតវ៉ាផងដែរ។

ទន្ទឹមនឹងនោះ អានុភាពនៃការកំណត់អំពីសមត្ថកិច្ចដែនដីនេះគឺអាចបន្លាយទៅដល់លំនៅដ្ឋានរបស់សហចារី អ្នកផ្តើមគំនិត និងអ្នកសមគំនិតទាំងអស់ផងដែរ។

ក្នុងករណីដែលតុលាការបានទទួលពាក្យបណ្តឹងយល់ឃើញថាសំណុំរឿងនេះមិនស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួនទេ ដូចនេះតុលាការត្រូវប្រកាសអំពីភាពអសមត្ថកិច្ចដោយសាលក្រម និងត្រូវបង្គាប់ឲ្យបង្វិលសំណុំរឿងនេះជូនព្រះរាជអាជ្ញាវិញ ដើម្បីឲ្យព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការបញ្ជូនសំណុំរឿងនេះជូនដល់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចដែនដី។ជាយថាហេតុ តុលាការនេះត្រូវសម្រេចសេចក្តីលើការបន្តដាក់ជនជាប់ចោទឱ្យស្ថិតក្នុងការឃុំខ្លួន ឬការពាគ្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ[3]។

[3] មាត្រា២៩០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

កថាខណ្ឌទី២៖ សមត្ថកិច្ចសម្ភារៈ

សមត្ថកិច្ចសម្ភារៈ គឺសំដៅលើប្រភេទនៃសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលមានយុត្តាធិការជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌដែលទទួលបាន។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ចំពោះសមត្ថកិច្ចសម្ភារៈយើងអាចបែងចែកជាប្រភេទដូចខាងក្រោម៖

២.១ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

និយមន័យ ចៅក្រមជំនុំជម្រះ មានន័យថា ចៅក្រមទាំងឡាយត្រូវសម្រេចសេចក្តីដោយមិនលម្អៀង ដោយ ឈរលើគោលការណ៍គោរពច្បាប់ ដោយមិនទទួលការគាបសង្កត់ ការគំរាមកំហែង ឬការបំភិតបំភ័យ ការបង្គាប់បញ្ជាដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលពីភាគីណាមួយក្នុងរឿងក្តី ឬពីបុគ្គលណាមួយឡើយ[4]។

នៅក្នុងជំនុំជម្រះលើបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ សាលាដំបូងមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម និងបទលហុ ។ សម្រេចជាក្រុមសមូហភាពដែលមានចៅក្រម ៣ (បី) រូប ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ ព្រមទាំងបទមជ្ឈិម និង បទលហុដែលជាប់ទាក់ទង ។ ប៉ុន្តែបើសិនជាជំនុំជម្រះបទមជ្ឈិម និងបទលហុវិញ សាលាដំបូងត្រូវសម្រេចដោយចៅក្រមទោល[5]។

២.២ សមត្ថកិច្ចនៅលើបណ្តឹង

ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ តុលាការបើកការជំនុំជម្រះបាន លុះត្រាតែសាលាដំបូងបានទទួលបណ្តឹងតាមរយៈដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីកាបស់សភាស៊ើបសួរ ដីកាបញ្ជូនទៅតុលាការដើម្បីជំនុំជម្រះដោយផ្ទាល់ពរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា និងតាមរយៈកំណត់ហេតុស្តីពីការចូលបង្ហាញ ខ្លួនភ្លាមដែលធ្វើឡើងដោយព្រះរាជអាជ្ញា[6]។

២.៣ សមត្ថកិច្ចលើអង្គហេតុ និង សមត្ថកិច្ចលើបុគ្គល

២.៣.១ សមត្ថកិច្ចលើអង្គហេតុ

សមត្ថកិច្ចលើអង្គហេតុនេះ មានន័យថា តុលាការអាចធ្វើការសម្រេចបានទៅលើតែចំពោះអំពើទាំងឡាយណា ដែលមានបង្ហាញនៅក្នុងសាលដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ ឬ ដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ឬកំណត់ហេតុនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាមប៉ុណ្ណោះ។ ដូចនេះ ក្នុងករណីដែលតុលាការធ្វើការជំនុំជម្រះជាក្រុម ហើយយល់ឃើញថាអង្គហេតុដែលត្រូវបានប្តឹងនោះ បង្កើតបានជាបទមជ្ឈិម ឬបទលហុ តុលាការនោះនៅតែមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីជំនុំជម្រះសេចក្តីដដែល។ ប៉ុន្តែបើសិនជា តុលាការដែលសម្រេចសេចក្តីដោយចៅក្រមទោល ហើយយល់ឃើញថាមានអង្គហេតុបង្កើតបានជាបទឧក្រិដ្ឋ តុលាការត្រូវបង្វិលសំណុំ

[4] មាត្រា ៨នៃច្បាប់ស្តីពី លក្ខន្តិកៈនៃចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤

[5] មាត្រា២៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[6] មាត្រា២៩១ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

រឿងនោះជូនព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបើកការស៊ើបសួរ តាមរយៈការចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ[7]។

២.៣.២ សមត្ថកិច្ចលើបុគ្គល

តុលាការ អាចបើកការជំនុំជម្រះបានចំពោះតែបុគ្គលដែលត្រូវបានកោះហៅឲ្យចូលខ្លួនទៅចំពោះមុខ ខ្លួនក្នុងឋានៈជាជនជាប់ចោទតែប៉ុណ្ណោះ។ ចំណុចនេះមានន័យថា បុគ្គលដែលចូលទៅកាន់តុលាការត្រូវតែមានឋានៈជាជនជាប់ចោទ ទើបតុលាការអាចធ្វើការសម្រេចសេចក្តីទៅលើជននោះបាន។ មួយវិញទៀត ទោះបីជនផ្សេងទៀតដែលបានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាមួយជនជាប់ចោទនោះក៏ដោយ ប៉ុន្តែតុលាកាបែរជាធ្វើការកោះហៅក្នុងឋានៈជាសាក្សី ដើម្បីចូលរួមឆ្លើយបំភ្លឺអំពីហេតុការណ៍ដែលខ្លួនបានដឹងវិញនោះ។ តុលាការមិនអាចធ្វើការសម្រេចសេក្តីលើជននោះបានទេ លើកលែងតែនៅពេលដែលតុលាការធ្វើការសាកសួរចម្លើយ ហើយតុលាការអាចកំណត់ឬរកឃើញថាជននោះក៏ជាអ្នកចូលរួមប្រព្រឹត្ត បទល្មើសផងដែរទោះបីជាក្នុងឋានៈជាជនដៃដល់ ឬអ្នកសមគំនិតបុគ្គលនោះនឹងត្រូវតុលាការធ្វើការជំនុំជម្រះបាន បន្ទាប់ពីត្រូវបានចោទប្រកាន់ដោយព្រះរាជអាជ្ញាតាមរយៈមាត្រា ៨៣ ស្តីពីការចោទប្រកាន់ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ[8]។

ផ្នែកទី២ ៖ របៀបប្តឹងទៅកាន់តុលាការ

ដូចដែលបានធ្វើការរៀបរាប់នៅផ្នែកទី១ខាងលើនេះរួចមកហើយគ្រង់ (**ចំណុច.ខ. សមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹង**) តុលាការអាចធ្វើការជំនុំជម្រះបានលុះត្រាតែបានទទួលបណ្តឹង។ ដូចនេះ បណ្តឹងដែលទទួលបានគឺមានបីប្រភេទដូចជា តាមរយៈដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ ដីកាបញ្ជូនទៅតុលាកាជំនុំជម្រះដោយផ្ទាល់ដោយព្រះរាជអាជ្ញា និងតាមរយៈកំណត់ ហេតុស្តីពីការចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាមដែលធ្វើដោយព្រះរាជអាជ្ញា[9]។

កថាខណ្ឌទី១ ៖ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា

ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់នេះ គឺជាជម្រើសនៃការចោទប្រកាន់របស់ព្រះរាជអាជ្ញាចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ[10]។ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈការចេញដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះដោយផ្ទាល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា។

១.១ លក្ខខណ្ឌនៃការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់

ព្រះរាជអាជ្ញាអាចបញ្ជូនជនជាប់ចោទទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់នៅចំពោះមុខសាលាដំបូងបាន។ ប្រសិនបើគ្រប់លក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

---

[7] មាត្រា៣៤៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[8] មាត្រា៣៤៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[9] មាត្រា ២៩១ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[10] មាត្រា៤៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

- ជនជាប់ចោទជានីតិជន ឬជនជាប់ចោទជាអនីតិជនលើសពី១៤ (ដប់បួន)ឆ្នាំ
- បទល្មើសជាបទលហុ ឬបទមជ្ឈិម
- រឿងក្តីសមល្មមដែលអាចជំនុំជម្រះបាន

១.២ នីតិវិធីនៃការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់

បន្ទាប់ពីព្រះរាជអាជ្ញា សម្រេចបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ដោយបានពិនិត្យមើលថាបទល្មើសនោះបានបំពេញលក្ខខណ្ឌដែលបានរៀបរាប់ខាងលើរួចហើយនោះ។ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបញ្ជាឲ្យជនជាប់ចោទចូលទៅបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការជាន់ដំបូង។ ទន្ទឹមនឹងនោះ នៅក្នុងដីកាកោះហៅបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ត្រូវសរសេរឲ្យបានច្បាស់លាស់នូវ អត្តសញ្ញាណនៃជនជាប់ចោទ សេចក្តីសង្ខេបនៃអង្គហេតុ ឈ្មោះបទល្មើសដែលត្រូវចោទប្រកាន់ និង អត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស។ មួយវិញទៀត នៅក្នុងដីកាកោះហៅបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ត្រូវចង្អុលបង្ហាញឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពី ទីកន្លែង កាលបរិច្ឆេទ និងម៉ោងសវនាការជាដើម។ ដោយដីកានេះត្រូវបញ្ជាក់ថា ជនជាប់ចោទមានសិទ្ធិអាចពឹងពាក់មេធាវីឲ្យអមខ្លួនបាន[11]។

កថាខណ្ឌទី២៖ ការចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាមដែលធ្វើដោយព្រះរាជអាជ្ញា

ការចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាមរបស់ជនជាប់ចោទនៅចំពោះមុខតុលាការ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈកំណត់ ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនភ្លាម គឺ ជាជម្រើសនៃការចោទប្រកាន់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា ដោយគោរពនៃលក្ខខណ្ឌ និងធ្វើតាមនីតិវិធីមួយតាមបញ្ញត្តិច្បាប់។

២.១ លក្ខខណ្ឌនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាមនៅចំពោះតុលាការជាន់ដំបូង

មុននឹងព្រះរាជអាជ្ញាសម្រេចបញ្ជូនរឿងទៅតុលាការជាន់ដំបូងតាមនីតិវិធីនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាមបាន។ លុះត្រាតែសំណុំរឿងនោះបានបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- បទល្មើសជាប្រភេទបទល្មើសជាក់ស្តែង តាមអត្ថន័យនៃមាត្រា ៨៦ (និយមន័យបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) និងមាត្រា ៨៨ (ការចាត់ទុកដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែង) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ២០០៧
- បទល្មើសត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារយ៉ាងតិច១ (មួយ) ឆ្នាំ និងយ៉ាងច្រើន៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ
- ជនជាប់ចោទជានីតិជន
- រឿងក្តីសមល្មមមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ល្មមនឹងទទួលបានការជំនុំជម្រះ[12]។

យ៉ាងណាមិញ បើសិនជាសំណុំរឿងដែលព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការចោទប្រកាន់នោះ មិនបានបំពេញនៃលក្ខខណ្ឌខាងលើនោះទេ។ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីបើកការស៊ើបសួរលើសំណុំរឿងដែលមានបង្ហាញក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរនោះ។

[11] មាត្រា ៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[12] មាត្រា ៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

២.២ នីតិវិធីនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាម

បន្ទាប់ពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បញ្ជូនសំណុំរឿងមកឲ្យខ្លួនដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់។ អំឡុងពេលនោះបើសិនជា ព្រះរាជអាជ្ញាពិនិត្យឃើញថាមានលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បង្គាប់ឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាមនៅចំពោះមុខតុលាការ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវះ

- ត្រូវធ្វើការពិនិត្យអត្តសញ្ញាណជនជាប់ចោទ
- ឲ្យដំណឹងដល់ជននោះ អំពីរឿងរ៉ាវដែលបានចោទប្រកាន់ និងឈ្មោះបទល្មើសដែលបានចោទប្រកាន់
- ទទួលចម្លើយពីជននោះ បើសិនជាសាមីខ្លួនចង់និយាយ
- ធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការបង្គាប់ឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាម។

ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវចុះនិទ្ទេសឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ការនៃនីតិវិធីនៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តីពីការបង្គាប់ឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាម។ បើពុំដូច្នោះទេ នីតិវិធីនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាមនេះនឹងត្រូវទុកជាមោឃៈ។ តុលាការជាន់ដំបូងត្រូវបានទទួលបណ្តឹងតាមកំណត់ហេតុស្តីពីការបង្គាប់ឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាម។

ព្រះរាជអាជ្ញាអាចប្រាប់ជនជាប់ចោទថា ខ្លួនមានសិទ្ធិសុំពឹងមេធាវីតាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន ឬ ចាត់តាំងឡើងដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។

មេធាវីជ្រើសរើស ឬចាត់តាំងត្រូវបានទទួលដំណឹងភ្លាម។ មេធាវីអាចពិនិត្យសំណុំរឿង និងទាក់ទងជាមួយជនជាប់ចោទបាន។ និទ្ទេសទម្រង់ទាំងនេះ ត្រូវចុះនៅក្នុងកំណត់ហេតុ បើពុំដូច្នោះទេ នីតិវិធីត្រូវទុកជាមោឃៈ[13]។

កថាខណ្ឌទី៣៖ ដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬ សាលដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ

៣.១ ដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺជាប្រភេទមួយនៃដីកាដំណោះស្រាយដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានចេញ បន្ទាប់ពីបិទការស៊ើបសួរ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ មូលហេតុដែលចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះគឺដោយពិនិត្យឃើញថាសំណុំរឿង ដែលខ្លួនបានបើកការស៊ើបសួរនោះ ជាបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម ឬ បទលហុ ។ ក្នុងដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះត្រូវរៀបរាប់ពីអំពើដែលត្រូវចោទប្រកាន់និង ឈ្មោះបទល្មើសតាមច្បាប់[14]។

៣.១.១ លក្ខខណ្ឌនៃការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ចៅក្រមស៊ើបសួរចេញនូវដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ បន្ទាប់ពីខ្លួនបានយល់ឃើញថាមានបន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ចំពោះអំពើរបស់ជនត្រូវចោទ ជាបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម ឬបទលហុ ដើម្បីបើកសវនាការជំនុំជម្រះ។

[13] មាត្រា ៤៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[14] មាត្រា២៤៧ថ្មី នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

៣.១.២ នីតិវិធីនៃការបញ្ជូនដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ

ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចចេញដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ ចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជូនសំណុំរឿងជាបន្ទាន់ទៅប្រធានតុលាការ ដើម្បីកំណត់ពេលវេលាសវនាការជំនុំជម្រះ[15]។

៣.២ ការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះរបស់សភាស៊ើបសួរ

បន្ទាប់ពីចៅក្រមស៊ើបសួរបានចេញដីកាសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា២៤៧ថ្មីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ២០០៧ ដោយមានសំអាងហេតុដូចករណីខាងក្រោម៖

- អំពើប្រព្រឹត្តមិនមែនជាបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម ឬបទលហុ
- ជនដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើនោះនៅតែគេមិនស្គាល់
- គ្មានភស្តុតាងដាក់បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់លើជនត្រូវចោទ

ចំពោះដីកាខាងលើនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើការជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា ជនត្រូវចោទ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ព្រះរាជអាជ្ញា ជនរងគ្រោះ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនសុខចិត្តជាមួយដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់នោះទេគឺអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅកាន់មកសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍នោះបាន។

៣.២.១ ចំណាត់ការរបស់សភាស៊ើបសួរ

បន្ទាប់ពីសភាស៊ើបសួរ បានទទួលពាក្យបណ្តឹងចំពោះដីកាសលើកលែងការចោទប្រកាន់របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ពីអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ ព្រះរាជអាជ្ញា ជនរងគ្រោះ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើសភាស៊ើបសួរយល់ឃើញថាការចេញដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចត្រឹមត្រូវហើយនោះ សភាស៊ើបសួរត្រូវចេញសាលដីកាសម្រេចតម្កល់ដីកាសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងនោះបាន ។ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើសភាស៊ើបសួរយល់ឃើញថាសំណុំរឿងនោះមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ អាចនឹងបើកការជំនុំជម្រះបានពេលនោះសភាស៊ើបសួរត្រូវចេញសាលដីបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះទៅតុលាការដើមវិញ ។

ផ្នែកទី៣៖ ការកោះហៅគូភាគីឲ្យចូលសវនាការ

ការកោះហៅ គឺជាការបង្គាប់របស់តុលាការ ដែលតម្រូវឲ្យបុគ្គលណាម្នាក់ ត្រូវតែមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការ តាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់។ ការកោះហៅអាចធ្វើបានតាមវិធីបញ្ជូនដីកា ឬ ដោយជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទ។ យើងបានដឹងហើយថា ចៅក្រមជំនុំជម្រះអាចបើកសវនាការជំនុំជម្រះក្តីលើសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌបាន លុះត្រាតែបានធ្វើការកោះហៅបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធឲ្យចូលមកកាន់សវនាការតាមកាលកំណត់។ ទន្ទឹមនឹងនោះ តុលាការក៏អាចកោះហៅជនទាំងឡាយ

[15] មាត្រា២៥០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ណាដែលមានផលប្រយោជន៍ដល់ការជំនុំជម្រះ មានដូចជា ជនជាប់ចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ជនរងគ្រោះ សាក្សី អ្នកជំនាញ មេធាវីការពារដើមចោទមេធាវីការពារដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកបកប្រែ ឬ អ្នកតំណាងស្របច្បាប់នៃជនទាំងនោះ[16]។

កថាខណ្ឌទី១៖ ការកោះហៅជនជាប់ចោទឲ្យចូលសវនាការ

ការកោះហៅជនជាប់ចោទ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ កំណត់ ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនភ្លាម ,ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និង សាលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។

១.១ ការកោះហៅជនជាប់ចោទតាមដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់

១.១.១ ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ

ព្រះរាជអាជ្ញាអាចបញ្ជាឲ្យជនជាប់ចោទទៅមុខតុលាការជំនុំជម្រះតាមដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់បាន។ ដោយដីកាកោះនេះត្រូវមាននិទ្ទេសដូចខាងក្រោម៖

- អត្តសញ្ញាណជនជាប់ចោទ
- សេចក្តីសង្ខេបនៃអង្គហេតុ
- ឈ្មោះបទល្មើស
- អត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស
- សិទ្ធិពឹងពាក់មេធាវីអមជាមួយ

ដីកានេះត្រូវចង្អុលប្រាប់ពីតុលាការ ព្រមទាំងទីកន្លែង កាលបរិច្ឆេទ និងម៉ោងពេលនាសវនាការ។ ដីកានេះត្រូវបញ្ជាក់ថា ជនជាប់ចោទអាចពឹងមេធាវីឲ្យអមខ្លួនបាន[17]។ ដើមដីកាដែលមានចុះកាលបរិច្ឆេទ ទីកន្លែងកំណើត និងលំនៅឋានរបស់ជនជាប់ចោទត្រូវតែមានការចុះកាលបរិច្ឆេទ និងចុះហត្ថលេខាដោយព្រះរាជអាជ្ញា[18]។

១.១.២ រយៈពេលដែលត្រូវគោរព

រយៈពេលដែលត្រូវគោរព រវាងការប្រគល់ដីកាកោះហៅ តាមដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ឲ្យដល់ជនជាប់ចោទ និងថ្ងៃកំណត់ឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួនក្នុងសវនាការ ត្រូវអនុវត្តដូចតទៅ៖

- ១៥ (ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទរស់នៅក្នុងដែនដី ទីស្នាក់ការរបស់តុលាការជាន់ដំបូង
- ២០ (ម្ភៃ) ថ្ងៃ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទរស់នៅក្នុងទីកន្លែងមួយផ្សេងទៀតក្នុងដែនដីជាតិ

[16] មាត្រា២៩៤ មាត្រា២៩៥ មាត្រា២៩៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[17] មាត្រា ៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[18] មាត្រា ៤៥៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

– ២ (ពីរ) ខែ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទរស់នៅក្នុងរដ្ឋមួយជាប់ព្រំដែនព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
– ៣ (បី) ខែ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទរស់នៅក្នុងទីកន្លែងដទៃផ្សេងៗទៀត[19]។

១.២ ការកោះហៅជនជាប់ចោទតាមកំណត់ហេតុស្ដីពីការបង្ហាញខ្លួនភ្លាម

១.២.១ នីតិវិធីនៃការបញ្ជូនជនជាប់ចោទទៅកាន់តុលាការជាន់ដំបូង

ក្នុងករណីដែលតុលាការជាន់ដំបូងត្រូវបានទទួលបណ្ដឹងតាមការកំណត់ហេតុស្ដីពីការបង្គាប់ឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាមនោះ។ ដូចនេះជនជាប់ចោទ ត្រូវបានបង្ខាំងទុកដោយមានកងកម្លាំងការពារ រហូតដល់ពេលសាមីខ្លួនចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការដែលត្រូវបើកសវនាការក្នុងថ្ងៃនោះតែម្ដង។ យ៉ាងណាមិញបន្ទាប់ពីបានបញ្ជូនជនជាប់ចោទទៅចំពោះមុខតុលាការ ជនជាប់អាចសុំរយៈពេល ឬ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា រឿងក្ដីនោះមិនទាន់អាចជំនុំជម្រះបានភ្លាមៗបានទេនោះ សំណុំរឿងត្រូវលើកទៅសវនាការពេលក្រោយ។ តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទជាបណ្ដោះអាសន្ន ដោយសាលក្រមដែលមានបញ្ជាក់ពីសំអាងហេតុ។ ទន្ទឹមនឹងនោះតុលាការត្រូវយោងតាមលក្ខខណ្ឌនៃមាត្រា២០៥ **(មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន)** នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ២០០៧។ ប៉ុន្តែការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនត្រូវលើសពីរយៈពេល២ (ពីរ) សប្ដាហ៍គិតចាប់ពីថ្ងៃចូលទៅបង្ហាញនៅចំពោះមុខតុលាការ[20]។

១.២.២ វិធីបញ្ជូនដីកាកោះហៅជនជាប់ចោទដែលនៅក្នុងឃុំ

ក្នុងករណីដែលជនជាប់ចោទត្រូវឃុំខ្លួននៅមណ្ឌលឃុំខ្លួន ឬក្នុងពន្ធនាគារនោះ គឺមិនមានរយៈពេលកំណត់ណាមួយជាក់លាក់ឡើយអំពីការប្រគល់ដីកាដល់ជនជាប់ចោទ និងថ្ងៃកំណត់ឲ្យចូលមកសវនាការ គោលបំណងដែលសំខាន់គឺធ្វើដូចម្ដេចឲ្យតែសម្រេចគោលបំណងនៃការកោះហៅ។ ជាក់ស្ដែង ការបញ្ជូនដីកានេះ ត្រូវធ្វើឡើងទៅកាន់ប្រធានមណ្ឌលឃុំខ្លួន ឬប្រធានពន្ធនាគារដើម្បីឲ្យនាំជនជាប់ចោទឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការ។

១.៣ ការកោះហៅតាមដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ

ចំពោះការកោះហៅជនជាប់ចោទឲ្យចូលសវនាការតាមដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ ត្រូវបែងចែកជាពីរលក្ខខណ្ឌ គឺ ការកោះហៅជនជាប់ចោទដែលស្ថិតនៅក្រៅឃុំ និងការកោះហៅជនជាប់ចោទដែលស្ថិតនៅក្នុងឃុំ។

[19] មាត្រា៤៥៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[20] មាត្រា៤៨នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

១.៣.១. ការកោះហៅជនជាប់ចោទដែលស្ថិតនៅក្រៅឃុំ

១.៣.១.១ រយៈពេលដែលត្រូវគោរព

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានធ្វើការកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីរយៈពេលដែលត្រូវគោរពក្នុងការធ្វើការកោះហៅជនជាប់ចោទឲ្យចូលសវនាការតាមរយៈដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ។ រយៈពេលដែលត្រូវគោរពក្នុងការប្រគល់ ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃបញ្ជូនដីកាកោះរហូតដល់ថ្ងៃចូលមកចំពោះមុខតុលាការ ដោយមានការកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១៥ (ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទរស់នៅក្នុងដែនដី ទីស្នាក់ការរបស់តុលាការជាន់ដំបូង
- ២០ (ម្ភៃ) ថ្ងៃ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទរស់នៅក្នុងទីកន្លែងមួយផ្សេងទៀតក្នុងដែនដីជាតិ
- ២ (ពីរ) ខែ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទរស់នៅក្នុងរដ្ឋមួយជាប់ព្រំដែនព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ៣ (បី) ខែ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទរស់នៅក្នុងទីកន្លែងដទៃផ្សេងៗទៀត[21]។

១.៣.១.២ ទម្រង់នៃដីកាកោះហៅឲ្យចូលសវនាការ

ដីកាកោះហៅឲ្យចូលសវនាការតាមដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរត្រូវមានការចុះនិទ្ទេសដូចខាងក្រោម៖

- អត្តសញ្ញាណនៃជនជាប់ចោទ
- លំនៅឋាននៃជនជាប់ចោទ
- ការយោងដីកា ឬសាលដីកាបញ្ជូន
- តុលាការដែលទទួលបណ្ដឹងជំនុំជម្រះ
- ទីកន្លែង កាលបរិច្ឆេទ និងម៉ោងសវនាការ
- កាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខារបស់ព្រះរាជអាជ្ញា

ក្នុងដីកាកោះនេះ ត្រូវបញ្ជាក់ថា ជនជាប់ចោទមានអាចមានមេធាវីអម[22]។

កថាខណ្ឌទី២ ការកោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធក្រៅពីជនជាប់ចោទឲ្យចូលសវនាការ

២.១ បុគ្គលដែលត្រូវកោះហៅឲ្យចូលសវនាការ

ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌក្រៅពីជនជាប់ចោទ តុលាការត្រូវធ្វើការកោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនដែលជាប្រយោជន៍ចំពោះភាគី ដោយបុគ្គលទាំងនោះមានដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី
- ជនរងគ្រោះ

[21] មាត្រា៤៦៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[22] មាត្រា៤៦៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

- សាក្សី
- អ្នកជំនាញ
- អ្នកបកប្រែ
- អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី

យ៉ាងណាមិញ ការកោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធខាងលើនេះតាមរយៈដីកាកោះហៅឲ្យចូលសវនាការត្រូវមានចុះនិទ្ទេសដូចមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤៧៥ ដល់ មាត្រា៤៨១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ២០០៧។

២.២. រយៈពេលដែលត្រូវគោរពសម្រាប់ការកោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ

ចំពោះរយៈពេលដែលត្រូវគោរពសម្រាប់ការកោះហៅបុគ្គលពាក់ព័ន្ធឲ្យចូលសវនាការ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌពុំបានបញ្ញត្តិនោះទេ។ ករណីនេះព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវកំណត់រយៈពេលឲ្យបានសមរម្យសម្រាប់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីឲ្យពួកគាត់ធ្វើការរៀបចំឯកសារពាក់ព័ន្ធនានា និង ចូលមកសវនាការតាមការកោះហៅនោះ។

២.៣ នីតិវិធីនៃការប្រគល់ដីកាកោះ

ចំពោះការប្រគល់ដីកាកោះហៅដល់ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ជនរងគ្រោះ សាក្សី អ្នកជំនាញ អ្នកបកប្រែ និងអ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណីឲ្យចូលមកសវនាការ ត្រូវតាមនីតិវិធីនៃការប្រគល់ដីកាកោះហៅជនជាប់ចោទឲ្យចូលមកកាន់សវនាការផងដែរ[23]។ ទន្ទឹមនឹងនោះបុគ្គលដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការប្រគល់ដីកាកោះហៅមានដូចខាងក្រោម៖

- ព្រះរាជអាជ្ញា
- អាជ្ញាសាលា
- មេឃុំ ឬ ចៅសង្កាត់ ឬ ជំទប់ ឬ ចៅសង្កាត់រងណាមួយ
- ក្រឡាបញ្ជី
- ឬតាមរយៈផ្លូវរដ្ឋបាល។

[23] មាត្រា៤៨១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ជំពូកទី២៖
កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះ

ផ្នែកទី១ ដំណាក់កាលមុនប្រកាសបើកសវនាការ

បន្ទាប់ពីព្រះរាជអាជ្ញាបានធ្វើការកោះហៅភាគីពាក់ព័ន្ធដែលត្រូវចូលរួមសវនាការតាមរយៈដីកាកោះហៅ ឬតាមរយៈដីកាបង្គាប់នាំខ្លួន(ករណីជនជាប់ចោទជាប់ឃុំក្នុងពន្ធនាគារ) ហើយរួចនោះ។ ភាគីដែលទទួលបានដីកានោះត្រូវតែចូលខ្លួនមកកាន់តុលាការតាមការកំណត់ដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងដីកា។

កថាខណ្ឌទី១ ការចូលខ្លួនរបស់ភាគី

ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ បុគ្គលដែលត្រូវចូលខ្លួនទៅចំពោះមុខតុលាការគឺជាបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលមបានធ្វើការកោះហៅដែលបានរៀបរាប់បង្ហាញនៅក្នុង (**ផ្នែកទី៣ ការកោះហៅគូភាគីឲ្យចូលសវនាការ**)នៃសារណានេះ។

១.១ ការចូលខ្លួនរបស់ជនជាប់ចោទ

ជនជាប់ចោទត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួននៅពេលសវនាការដោយផ្ទាល់។ ជនជាប់ចោទត្រូវអមដោយមេធាវីម្នាក់ដែលខ្លួនជ្រើសរើស។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ជនជាប់ចោទក៏អាចសុំឲ្យចាត់តាំងមេធាវីឲ្យខ្លួនបានដែរ នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី[24]។ យ៉ាងណាមិញជនជាប់ចោទចូលខ្លួនមកកាន់សវនាការតាមនីតិវិធីបីយ៉ាង គឺតាមរយៈនីតិវិធីជំនុំជម្រះផ្ទាល់ នីតិវិធីបង្ហាញខ្លួនភ្លាម ឬតាមរយៈដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរ។ក្នុងករណីនីតិវិធីបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ជនជាប់ចោទត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួនដោយខ្លួនឯងនៅពេលសវនាការនៃតុលាការជាន់ដំបូង តាមរយៈដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ដែលចេញដោយព្រះរាជអាជ្ញា ដោយក្នុងដីកានេះគឺផ្តល់សិទ្ធិឲ្យជនជាប់ចោទអាចពឹងមេធាវីឲ្យអមខ្លួនបាន[25]។

ចំពោះការចូលខ្លួនតាមនីតិវិធីបង្ហាញខ្លួនភ្លាមវិញនោះ ជនជាប់ចោទត្រូវចូលខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការដោយមានកម្លាំងអម ពីព្រោះថានៅក្នុងនីតិវីបង្ហាញខ្លួនភ្លាម ជនជាប់ចោទស្ថិតនៅក្រោមការឃុំគ្រងដោយកងកម្លាំងការពារ រហូតដល់ពេលដែលជននោះត្រូវបានចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ពេលដែលជនជាប់ចោទបានចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងសវនាការ ក្រោយពីបានផ្ទៀងផ្ទាត់ពិនិត្យមើលអត្តសញ្ញាណរបស់ជនជាប់ចោទ និងរបាយការណ៍សង្ខេបរឿងហេតុដែលត្រូវចោទប្រកាន់មក តុលាការត្រូវប្រាប់ជនជាប់ចោទថា សាមីខ្លួនអាចមានរយៈពេលដើម្បីរៀបចំការពារខ្លួន។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ប្រសិនបើមានការស្នើពីជនជាប់ចោទដើម្បីទុករយៈ

[24] មាត្រា៣០០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[25]មាត្រា៤៦ , មាត្រា៣០២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ពេលរៀបចំការពារខ្លួន ឬ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថារឿងនោះមិនទាន់អាចជំនុំជម្រះបានទេនោះ។ តុលាការត្រូវលើកសវនាការនៅពេលក្រោយទៀតបាន។មួយវិញទៀត ចំពោះការឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវតែបញ្ឈប់ដោយពេញលក្ខណៈច្បាប់ នៅពេលផុតថិរវេលា២ (ពីរ) សប្តាហ៍[26]។

ចំណែកឯការចូលខ្លួនរបស់ជនជាប់ចោទតាមរយៈដីកាបញ្ជូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬ សាលដីកាបស់សភាស៊ើបសួរ ជនជាប់ចោទត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួនដោយសេរីនៅចំពោះតុលាការលើកលែងតែករណីដែលជនជាប់ចោទរងនៅការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នប៉ុណ្ណោះ។ បើសិនជាជនជាប់ចោទត្រូវបានឃុំខ្លួបណ្តោះអាសន្ន ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីនាំជនជាប់ចោទដែលត្រូវបានឃុំខ្លួននោះទៅកាន់តុលាការដោយមានការអមជាមួយកងកម្លាំងសាធាណៈ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ បើសិនជាមិនបាននាំជនជាប់ចោទឲ្យចូលទៅបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការទេនោះក្នុងរយៈពេល៤ (បួន) ខែ ដែលជារយៈពេលជនជាប់ចោទនោះបានស្ថិតនៅក្រោមវិធានការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។ជនជាប់ចោទត្រូវតែបានដោះលែងឲ្យមានសេរីភាពដោយឯកឯងវិញ[27]។

ចំពោះករណីអញ្ញាត្រកម្ម ប្រសិនបើមានមូលហេតុ ស្ថានភាពសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ ឬដោយមានមូលហេតុធ្ងន់ធ្ងរ ដែលធ្វើឲ្យជនជាប់ចោទមិនអាចចូលទៅបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះតុលាការបានទេនោះ ប្រធានសវនាការអាចបង្គាប់ឲ្យសួរចម្លើយជនជាប់ចោទ នៅទីកន្លែងដែលជននោះនៅ[28]។ ប៉ុន្តែបើសិនជា ជនជាប់ចោទមិនចូលបង្ហាញខ្លួនទ តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យបង្អង់រឿងទុកសិន និងចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនជនជាប់ចោទនោះមកកាន់តុលាការ។ តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការបើកសវនាការថ្មី[29]។

១.២ ការចូលខ្លួនរបស់ភាគីក្រៅពីជនជាប់ចោទ

ក្រៅពីជនជាប់ចោទ ដែលត្រូវចូលខ្លួនមកនៅចំពោះមុខតុលាការដើម្បីបើកសវនាកាធ្វើការជំនុំជម្រះលើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏មានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងក្រៅពីជនជាប់ចោទផងដែរ ដោយក្នុងនោះមានដូចជា ជនរងគ្រោះ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី សាក្សី អ្នកជំនាញ អ្នកបកប្រែ ចំពោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការក៏អាចត្រូវបានអមដោយមេធាវីផងដែរ។

យ៉ាងណាមិញ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏អាចត្រូវបានតំណាងដោយមេធាវី ដោយសហព័ទ្ធ ឬដោយញាតិលោហិតខ្សែផ្ទាល់ដែរ។ អ្នកតំណាងដែលមិនមែនជាមេធាវីត្រូវមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ[30]។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ការចូលខ្លួនរបស់អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណីក៏មិនខុស

---

[26] មាត្រា៣០៣, មាត្រា ៣០៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[27] មាត្រា៣០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[28] មាត្រា៣០៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[29] មាត្រា៣១០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[30] មាត្រា៣១៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ពីការចូលខ្លួនរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែរ គឺអ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានអមដោយមេធាវី។ អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ក៏អាចត្រូវបានតំណាងដោយមេធាវី ដោយសហព័ទ្ធ ឬដោយញាតិលោហិតខ្សែផ្ទាល់ដែរ។ អ្នកតំណាងដែលមិនមែនជាមេធាវីត្រូវមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ[31]។

ចំពោះជនដែលជាសាក្សីត្រូវតែចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការតាមការកោះហៅ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីសាក្សីនោះរឹងទទឹងមិនព្រមចូលបង្ហាញខ្លួនតាមការកោះហៅទេនោះ។ តុលាការអាចប្រើកងកម្លាំងសាធារណៈដើម្បីបង្ខំសាក្សីឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការបាន[32]។

កថាខណ្ឌទី២ ការដឹកនាំសម្បថ

ការដឹកនាំសម្បថគឺជានីតិវិធីមួយដែលត្រូវបានធ្វើឡើងមុននឹងតុលាការធ្វើការបើកសវនាការដើម្បីធ្វើកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលលើសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ការដឹកនាំសម្បថគឺត្រូវបានដឹកនាំដោយក្រឡាបញ្ជីសវនាការ ដែលត្រូវនាំបុគ្គលពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនដែលច្បាប់តម្រូវឱ្យធ្វើសម្បថមុននឹងផ្តល់ចម្លើយជូនដល់តុលាការពីដំណើរនៃរឿងដែលខ្លួនបានដឹង។

២.១ បុគ្គលដែលត្រូវធ្វើសម្បថ

មុននឹងប្រធានតុលាការ ធ្វើការសាកសួរចម្លើយដើម្បីបានជាពត៌មានមកធ្វើការពិចារណាអំពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃបទល្មើស។ តុលាការត្រូវឲ្យបុគ្គលដែលត្រូវសួរចម្លើយនោះស្បថអំពីថាខ្លួននិយាយតែការពិតស្របតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួន ដោយក្នុងនោះបុគ្គលដែលត្រូវធ្វើសម្បថមានដូចជា សាក្សី អ្នកបកប្រែ ជាដើម[33] ។ប៉ុន្តែបើសិនជាបុគ្គលទាំងនេះ បានធ្វើសម្បថម្តងរួចមកហើយនៅដំណាក់កាលថៅក្រមស៊ើបសួរ តុលាការមិនចាំបាច់ឱ្យជនទាំងនោះធ្វើសម្បថម្តងទៀតទេ។ទន្ទឹមនឹងនោះ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក៏បានបញ្ញត្តិអំពីសាក្សី និងអ្នកបកប្រែមួយចំនួនដែលឲ្យរួចផុតពីសម្បថផងដែរ ដោយក្នុងនោះបុគ្គលដែលត្រូវបានស្តាប់ចម្លើយដោយមិនចំបាច់ធ្វើសម្បថក្រោមៈ

- ឪពុក ម្តាយ និងបុព្វជនគ្រប់រូបរបស់ជនត្រូវចោទ។
- កូនប្រុស កូនស្រី និងបច្ឆាជនគ្រប់រូបផ្សេងទៀតរបស់ជនត្រូវចោទ។
- បង ប្អូនប្រុស ស្រីរបស់ជនត្រូវចោទ។
- បង ប្អូនថ្លៃប្រុស ស្រីរបស់ជនត្រូវចោទ។
- ប្តី ឬប្រពន្ធរបស់ជនត្រូវចោទ ទោះបីបានលែងលះគ្នាហើយក៏ដោយ។
- កុមារអាយុតិចជាង១៨ឆ្នាំ[34]។

[31] មាត្រា៣១៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[32] មាត្រា៣១៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[33] មាត្រា៣២៨ , មាត្រា៣៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[34] មាត្រា១៥៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

២.២ នីតិវិធីនៃការធ្វើសម្បថ

ក្រឡាបញ្ជីជាអ្នកដឹកនាំជនដែលជាសាក្សី អ្នកបកប្រែឲ្យធ្វើសម្បថមុននឹងការប្រកាសបើកសវនាការ។ ការធ្វើសច្ចាប្រណិធាន ត្រូវដឹកនាំដោយក្រឡាបញ្ជីមួយរូប ហើយត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខវត្ថុសក្តិសិទ្ធិនៅទីកន្លែងនៃតុលាការ។ មុននឹងចាប់ផ្តើមធ្វើសម្បថ អ្នកស្បថត្រូវអុជទៀន ធូប បូជាចំពោះវត្ថុសក្តសិទ្ធិដែលខ្លួនត្រូវស្បថនោះ។ បន្ទាប់មកក្រឡាបញ្ជីត្រូវអានប្រារព្វវាទខ្លាំងៗ ច្បាស់ៗ ឲ្យអ្នកស្បថស្តាប់ រួចអានពាក្យសច្ចាប្រណិធាន ឲ្យអ្នកស្បថថាតាម។

ក្រោយពីធ្វើសម្បថរួច ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុដែលបានឲ្យស្បថនោះ បញ្ជាក់ថាបានធ្វើត្រឹមត្រូវហើយ សេចក្តីបានចេញវាចាឲ្យស្បថយ៉ាងណា ត្រូវកត់ក្នុងកំណត់ហេតុយ៉ាងនោះផង[35]។

ផ្នែកទី២ លំដាប់លំដោយនៃនីតិវិធីជំនុំជម្រះ

កថាខណ្ឌទី១ ការប្រកាសបើកសវនាការ

ការប្រកាសបើកសវនាការគឺធ្វើឡើងដើម្បីបើកការពិភាក្សាដេញដោលដើម្បីស្វែងរកឱ្យឃើញពីនត្ថិភាព ឬអត្ថិភាពនៃបទល្មើសមុននឹងតុលាការចេញសេចក្តីសម្រេច។ ទន្ទឹមនឹងនោះ កិច្ចនីតិវិធីនៃការបើកសវនាការមានដូចខាងក្រោម៖

១.១ សវនាការជាសាធារណៈ

សវនាការលើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌធ្វើឡើងដោយធ្វើការពិភាក្សាដេញដោលជាសាធារណៈ ដោយបើកការអនុញ្ញាតឲ្យប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលស្តាប់ឬជ្រាបច្បាស់អំពីចំណាត់ការរបស់តុលាការចំពោះរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ថាតើតុលាការប្រតិបត្តិការកិច្ចនីតិវិធីដូចម្តេចដើម្បីឈានទៅដល់ការចេញសេចក្តីសម្រេចអំពីនត្ថិភាព ឬអត្ថិភាពនៃបទល្មើស។ ប៉ុន្តែ បើតុលាការយល់ឃើញថាការបើកជាសាធារណៈអាចបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈឬដល់ទំនៀមទម្លាប់ នោះតុលាការតាមសេចក្តីសម្រេចមានសម្អាងហេតុ អាចធ្វើការបង្គាប់ឲ្យការពិភាក្សាដេញដោលទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកជាការសម្ងាត់បាន។ តុលាការត្រូវសម្រេចតាមសេចក្តីសម្រេចមួយដាច់ដោយឡែកពីសាលក្រមអង្គសេចក្តី ឬតាមសេចក្តីសម្រេចពិសេសនៃសាលក្រមអង្គសេចក្តី។ យ៉ាងណាមិញសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការដែលបង្គាប់ឲ្យធ្វើការពិភាក្សាដេញដោលជាសម្ងាត់នេះ មិនអាចប្តឹងតវ៉ាបានទេ[36]។

១.២ នីតិវិធីនៃការប្រកាសបើកសវនាការ

ក្រឡាបញ្ជី ជាដឹកនាំនីតិវិធីនៅពេលប្រកាសបើកសវនាការដោយត្រូវអានបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងយ៉ាងតិច ២(ពីរ) ទៅ ៣ (បី) ដង និង ប្រាប់ទៅដល់ជនជាប់ចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សាក្សី អ្នក

[35] ឧបសម្ព័ន្ធ ទំព័រ២០៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[36] មាត្រា ៣១៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ជាអាទិ៍ឲ្យក្រោកឈរឡើងនឹងរក្សាភាពស្ងៀមស្ងាត់ នៅពេលដែលក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ឬចៅក្រមទោលបានអញ្ជើញចូលមកកាន់សវនាការ។

បន្ទាប់ពីបានកោះហៅភាគីពាក់ព័ន្ធឲ្យចូលសវនាការហើយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវហៅឈ្មោះជនជាប់ចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ជនរងគ្រោះ សាក្សី និងអ្នកជំនាញ ព្រមទាំងផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណជនទាំងនោះដើម្បីរាយការណ៍ជូនតុលាការ។ កាលណាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវតំណាងដោយសហព័ទ្ធ ឬញាតិលោហិតផ្ទាល់ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវពិនិត្យមើលអត្តសញ្ញាណនៃអ្នកតំណាង និងសុពលភាពនៃការប្រគល់សិទ្ធិ។ ចំពោះអ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណីក៏ត្រូវធ្វើដូចគ្នាផងដែរ។ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវសុំយបល់ពីប្រធានសវនាការផងដែរក្នុងករណីចាំបាច់។ ភាគីនីមួយៗ អង្គុយនៅតាមកន្លែងដែលទុកសម្រាប់ឲ្យខ្លួន នៅក្នុងបន្ទប់សវនាការ។ ចំពោះជនជាប់ចោទមិនត្រូវទាក់ទងនឹងគ្នាទេ ។

ចំណែកឯអ្នកជំនាញ និងសាក្សីត្រូវថយខ្លួនទៅនៅក្នុងបន្ទប់រង់ចាំដែលទុកបម្រុងឱ្យខ្លួន ដោយនៅក្នុងបន្ទប់រងចាំនោះ ខ្លួនមិនអាចមើលឃើញ ឬ ឮអ្វីដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងបន្ទប់សវនាការទេ។ យ៉ាងណាមិញ នៅក្នុងសវនាការ និងនៅក្នុងបន្ទប់រងចាំ សាក្សីមិនត្រូវទាក់ទងនឹងគ្នាទេ[37]។ ដោយបុគ្គលទាំងនេះ ត្រូវរងចាំការកោះហៅពីប្រធានសវនាការឲ្យចូលខ្លួនមកចំពោះមុខតុលាការដើម្បីធ្វើការសួរចម្លើយ និងស្តាប់ចម្លើយដែលទាក់ទងនឹងរឿងក្តី។

កថាខណ្ឌទី២ កិច្ចពិភាក្សាដេញដោល

ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ កិច្ចពិភាក្សាដេញដោលនាពេលសវនាការត្រូវបានដឹកនាំដោយចៅក្រម ទោលក្នុងករណីបទល្មើសជាបទមជ្ឈិម ឬបទហុ និងត្រូវបានដឹកនាំដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាក្នុងករណី បើកការជំនុំជម្រះជាក្រុមប្រឹក្សាលើបទល្មើសជាបទឧក្រិដ្ឋ។ ដូចនេះ កិច្ចពិភាក្សាដេញដោលត្រូវបានចាប់ផ្តើមនាពេលប្រកាសបើកសវនាការដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សា ឬចៅក្រមទោល។ ក្នុងពេលប្រកាស បើកសវនាការចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវប្រាប់សិទ្ធិជាមុន ដើម្បីឱ្យភាគីបានដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការនិយាយស្តីនាពេលសវនាការ និងសិទ្ធិអាចពឹងពាក់មេធាវីជាដើម។ បន្ទាប់ពីប្រធានសវនាការបានប្រាប់ សិទ្ធិដល់ភាគីបានជ្រាបហើយនោះ។ ប្រធានសវនាការចាប់ផ្តើមបើកកិច្ចពិភាក្សាដេញដោល ដោយជំហានដំបូង ត្រូវធ្វើការសួរចម្លើយជនជាប់ចោទ ស្តាប់ចម្លើយរបស់សាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬអ្នកជំនាញផ្សេងទៀតតាមលំដាប់លំដោយ។ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីស្វែងរកពត៌មានឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយដើម្បីឈានទៅដល់ការចេញសេក្តីសម្រេចមួយដ៏ត្រឹមត្រូវ។

[37] មាត្រា ៣២២នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

២.១ ការសួរនិងស្តាប់ចម្លើយ

ចៅក្រមជំនុំជម្រះការអាចធ្វើការសួរចម្លើយជនជាប់ចោទ និងស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដើម្បីស្វែងរកឲ្យឃើញការពិតនៃដំណើរហេតុនៃបទល្មើសដែលបានកើតឡើង។ យ៉ាងណាមិញ ដើម្បីបានចម្លើយទៅតាមអ្វីដែលខ្លួនចង់បាន ចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវមានបច្ចេកទេសច្បាស់លាស់ក្នុងការសួរចម្លើយជនជាប់ចោទ និងសាក្សី។ ចៅក្រមជំនុំជម្រះអាចធ្វើការសាកសួរដោយប្រើបច្ចេកទេសតាំងសំណួរដោយប្រើរូបមន្ត(5W + H) ដូចជា៖

- នរណា?
- អ្វី?
- ពេលណា?
- ហេតុអ្វី?
- របៀបណា?

២.១.១ ការសួរចម្លើយជនជាប់ចោទ

មុននឹងធ្វើការសួរចម្លើយជនជាប់ចោទ ចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវប្រាប់ដល់ជនជាប់ចោទឲ្យបានដឹង អំពីបទល្មើសដែលតំណាងអយ្យការចោទប្រកាន់លើខ្លួនជាមុសិន។ចៅក្រមជំនុំជម្រះអាចសួរបានគ្រប់សំណួរដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ដល់ការសម្តែងឲ្យឃើញការពិត។ ចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវមានករណីយកិច្ចសួរចម្លើយជនជាប់ចោទដែលចូលមកចំពោះមុខខ្លួន ទាំងខាងផ្នែកដាក់បន្ទុក និងផ្នែកដោះបន្ទុក[38]។ យ៉ាងណាមិញ ដើម្បីបានចម្លើយទៅតាមអ្វីដែលខ្លួនចង់បាន ចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវមានបច្ចេកទេសច្បាស់លាស់ក្នុងការសួរចម្លើយជនជាប់ចោទផងដែរ។ ក្រោយពីការប្រាប់ឲ្យដឹងពីបទចោទប្រកាន់ទៅដល់ជនជាប់ចោទរួចហើយ ចៅក្រមជំនុំជម្រះអាចធ្វើការសួរសំណួរទៅជនជាប់ចោទនូវសំណួរទាំងឡាយណាដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ក្នុងការសម្តែងឱ្យឃើញការពិត។ចៅ ក្រមជំនុំជម្រះអាចប្រើលំដាប់លំដោយនៃការសាកសួរ ដោយធ្វើការសួរជាសំណួរលក្ខណៈទូទៅមានន័យថាឱ្យជនជាប់ចោទមានឱកាសក្នុងការនិយាយរៀបរាប់អំពីអង្គហេតុដែលបានកើតឡើង។ បន្ទាប់ពីទទួលបានពត៌មានសមល្មមហើយនោះ ចៅក្រមជំនុំជម្រះអាចធ្វើការសាកសួរជាសំណួរជាក់លាក់ ដើម្បីឲ្យជនជាប់ចោទផ្តល់ពត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុឱ្យកាន់តែច្បាស់បន្ថែមទៀត។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ការប្រើបច្ចេកទេសសួរសំណួរជាក់លាក់បែបនេះ ចៅក្រមជំនុំជម្រះមានបំណងចង់ដឹងថាតើជនជាប់ចោទអាចមានការប្រែប្រួលដែរឬទេ? មួយវិញទៀត ចៅក្រមជំនុំជម្រះអាចធ្វើការសាកសួរជាប្រភេទសំណួរបិទ គឺមានន័យថាជាប្រភេទសំណួរដែលជនជាប់ចោទមិនអាចឆ្លើយបង្វែរបានទេ។ ចម្លើយដែលត្រូវឆ្លើយគឺមានត្រឹមតែ **បាទ ឬ ចាស** តែប៉ុណ្ណោះ។ ដូចនេះ ចៅក្រមជំនុំជម្រះអាចនឹងទទួលបានពត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការសាកសួរដេញដោលជនជាប់ចោទ។

[38] មាត្រា ៣២៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

មួយវិញទៀត ក្នុងករណីដែលជនជាប់ចោទមានភាពរឹងទទឹងក្នុងការឆ្លើយគេចវេស ឬមិនព្រម ទទួលស្គាល់នូវបទល្មើសដែលតំណាងអយ្យការបានធ្វើការចោទប្រកាន់នោះ។ ចៅក្រមជំនុំជម្រះ ឬតំណាងអយ្យការអាចបង្គាប់ឱ្យក្រឡាបញ្ជីសវនាការអានចម្លើយរបស់ជនជាប់ចោទ ដែលបានឆ្លើយនៅដំណាក់កាលនគរបាលយុត្តិធម៌ ដំណាក់កាលអយ្យការ និងដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរបាន។ ការបង្គាប់ឱ្យក្រឡាបញ្ជីអានកំណត់ហេតុសួរចម្លើយទាំងបីដំណាក់កាលខាងលើនេះ គឺ ក្នុងគោលបំណង ដាក់បន្ទុកចំពោះជនជាប់ចោទណា ដែលមានចេតនាទុច្ចរិតផ្តល់ចម្លើយផ្ទុយពីការពិតដែលបានកើតឡើងជូនដល់អង្គសវនាការ ព្រមទាំងជាវិធីសាស្ត្រមួយដើម្បីឱ្យជនជាប់ចោទអាចសារភាពអំពីអង្គហេតុពិតដែលបានកើតឡើងផងដែរ។

យ៉ាងណាមិញក្នុងករណីដែលជនជាប់ចោទជាបរទេស ឬ ជាជនគរ ថ្លង់ ដើម្បីធ្វើការសួរចម្លើយជនជាប់ចោទបានទៅយ៉ាងរលូន ចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវរកជំនួយដូចជាអ្នកបកប្រែជាដើម ដោយអ្នកបកប្រែត្រូវតែធ្វើសម្បថជាមុនសិន ថាខ្លួនជាជំនួយដល់តុលាការ និងធ្វើការបកប្រែចម្លើយឱ្យបានស្មោះត្រង់ទោះបីជាក្នុងករណីណាក៏ដោយ។ មួយវិញទៀត អ្នកបកប្រែមិនត្រូវរើសចេញពីបុគ្គលដែលជាចៅក្រម ក្រឡាបញ្ជី នគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ គូភាគី ឬសាក្សីឡើយ[39]។

ក្រោយពីចៅក្រមជំនុំជម្រះសួរចម្លើយរួចហើយ ចៅក្រមជំនុំជម្រះអាចផ្តល់សិទ្ធិចំពោះព្រះរាជអាជ្ញា មេធាវី និងភាគីអាចលើកជាសំណួរសួរដល់ជនជាប់ចោទផងដែរ។ ទោះបីជាមានការផ្តល់សិទ្ធិឱ្យសាកសួរក៏ពិតមែន ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថាសំណួរដែលសួរទៅជនជាប់ចោទពុំមានហេតុដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រយោជន៍ទេ ចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវសម្រេចដោយឥតស្បូរចិត្ត ថាតើសំណួរនេះត្រូវសួរឬទេ[40]?

២.១.២ ការស្តាប់ចម្លើយ

ប្រធានសវនាការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ជនរងគ្រោះ សាក្សី និងអ្នកជំនាញតាមលំដាប់លំដោយដែលខ្លួនយល់ឃើញថាប្រយោជន៍ក្នុងការស្តែងឱ្យឃើញពីការពិតដែលបានកើតឡើង។

ប្រធានសវនាការអាចស្តាប់នូវចម្លើយមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានស៊ើបអង្កេតក្នុងឋានៈជាសាក្សី[41]។

ចំពោះការស្តាប់ចម្លើយរបស់សាក្សី គឺប្រធានសវនាការបានផ្តល់ពេលវេលាជាច្រើនដើម្បីឱ្យសាក្សីរៀបរាប់នូវអ្វីដែលខ្លួនបានដឹង ឬបានឃើញ ដោយករណីនេះ ប្រធានសវនាការត្រូវប្រើ

[39] មាត្រា ៣៣០, មាត្រា ៣៣១នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[40] មាត្រា ៣២៥នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[41] មាត្រា ៣២៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

បច្ចេកទេសនៃការសាកសួរសំណួរជាប្រភេទសំណួរបើក។ ឧទាហរណ៍ ចូរអ្នករៀបរាប់នូវអ្វីខ្លះដែលអ្នកបានឃើញនូវកន្លែងកើតហេតុ?

ទន្ទឹមនឹងនោះ បន្ទាប់ពីបានស្តាប់នៃការរៀបរាប់របស់សាក្សីហើយ ប្រធានសវនាការអាចធ្វើការសាកសួរជាប្រភេទសំណួរជាក់លាក់ ដើម្បីទទួលបានពត៌មានច្បាស់លាស់ចំពោះចំណុចណាមួយដែលខ្លួនយល់ថាមានប្រយោជន៍នៅក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចជាដើម។

២.២ ការពិនិត្យវត្ថុតាង

ប្រធានសវនាការអាចបង្គាប់ឱ្យជនណាម្នាក់បង្ហាញវត្ថុតាងបាន[42]។ ជាការពិតណាស់ដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យបានត្រឹមត្រូវតុលាការត្រូវពឹងផ្អែកលើភស្តុតាងដែលទាក់ទងជាមួយសំណុំរឿងនោះ។ វត្ថុតាងក៏ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាប្រភេទមួយនៃភស្តុតាងផងដែរ ពីព្រោះថាប្រសិនបើតុលាការធ្វើការសម្រេចដោយផ្អែកទៅលើតែបទបញ្ញត្តិច្បាប់ និងចម្លើយដែលទទួលបានពីជនរងគ្រោះ ជនជាប់ចោទ សាក្សីនោះ គឺពុំមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់នោះទេ។ដូច្នេះ ដើម្បីការសម្រេចសេចក្តីទទួលបានយុត្តិធម៌ និងមានភាពត្រឹមត្រូវ តុលាការត្រូវឱ្យបុគ្គលពាក់ព័ន្ធយកវត្ថុតាងមកបង្ហាញខ្លួននាពេលសវនាការបាន។ ទន្ទឹមនឹងនោះ វត្ថុតាងទាំងនោះអាច ជាអាវុធដែលជាមធ្យោបាយនៃការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬវត្ថុផ្សេងៗទៀតដែលមានចំណងទាក់ទងជាមួយនឹងអំពើល្មើសនោះ។ ឧទាហរណ៍ បុគ្គល ក បានសម្លាប់បុគ្គល ខ ដោយប្រើដំបងវាយចំក្បាលពីខាងក្រោយ។ ដូចនេះវត្ថុតាងដែលត្រូវលើកយកពិនិត្យគឺជាដំបងដែលជនល្មើសបានប្រើដើម្បីវាយទៅលើជនរងគ្រោះ។ ដោយវត្ថុតាងទាំងនោះ អាចត្រូវបានរក្សាទុកនៅកន្លែងមានសុវត្ថិភាព និង ត្រូវបានបញ្ជូនមកកាន់តុលាការនាពេលបើកសវនាការ។ទន្ទឹមនឹងនោះ តុលាការក៏ត្រូវសម្រេចពីការប្រគល់វត្ថុដែលចាប់យក[43] ដោយការសម្រេចនេះអាចជាការប្រគល់វត្ថុដែលបានចាប់យកនោះជនម្ចាស់ដើមវិញ បើពិនិត្យឃើញថាពុំមានជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងបទល្មើសដែលបានកើតឡើងទេនោះ ឬអាចសម្រេចរឹបអូសទុកជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ឬអាចធ្វើការដុតបំផ្លាញចោល ដូចជាករណីគ្រឿងញៀន ឬទំនិញក្លែងក្លាយជាអាទិ៍។

២.៣ សិទ្ធិនិយាយស្តីរបស់ភាគីក្រោយបញ្ចប់កិច្ចពិភាក្សាដេញដោល

បន្ទាប់ពីប្រធានតុលាការធ្វើការសាកសួរ និងស្តាប់ចម្លើយ ជនជាប់ចោទ ជនរងគ្រោះ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី សាក្សី និងអ្នកជំនាញជាអាទិ៍នៅក្នុងដំណាក់កាលកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលរួចមកហើយ ប្រធានសវនាការ(ចៅក្រមជំនុំជម្រះ)អាចបើកឱកាសឱ្យជនខាងក្រោមនេះនិយាយជាបន្តបន្ទាប់គ្នា ៖

- ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ជនជាប់ចោទ ដើម្បីធ្វើការកត់សំគាល់ខ្លីៗ
- មេធាវីរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានការពារ
- ព្រះរាជអាជ្ញា ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានប្តឹងសុំ

[42] មាត្រា ៣៣២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[43] មាត្រា ៣៥៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

- មេធាវីរបស់អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី មេធាវីរបស់ជនជាប់ចោទ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានការពារ។

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងព្រះរាជអាជ្ញា អាចឆ្លើយតបទៅវិញបាន។ ប៉ុន្តែជនជាប់ចោទ និងមេធាវីរបស់ខ្លួនត្រូវនិយាយនៅចុងក្រោយគេបង្អស់ជានិច្ច។ ទន្ទឹមនឹងការបំពេញទម្រង់ការនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវតែកត់ត្រាទុកក្នុងកំណត់ហេតុសវនាការ និងក្នុងសាលក្រម[44]។

កថាខណ្ឌទី៣ ការប្រកាសថយទៅពិភាក្សា

បន្ទាប់ពីបានធ្វើកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលរួចហើយ តុលាការបានថយចូលទៅបន្ទប់ពិភាក្សាដើម្បីធ្វើការពិភាក្សាសម្រេច។ ទន្ទឹមនឹងនោះ តុលាការត្រូវប្រកាសឱ្យអ្នកចូលរួមបានដឹងពីកាលបរិច្ឆេទ និងម៉ោងប្រកាសសាលក្រម។

៣.១ ការពិភាក្សាសម្រេចរបស់តុលាការ

តុលាការថយខ្លួនចូលទៅក្នុងបន្ទប់ដើម្បីសម្រេច។ ប្រសិនបើតុលាការបានធ្វើការពិភាក្សាហើយយល់ឃើញថា លទ្ធផលដែលបានមកពីការពិភាក្សាដេញដោលនាពេលសវនាការពុំមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់នោះ តុលាការអាចធ្វើការស្រាវជ្រាវថ្មីបន្ថែមជាការចាំបាច់ តុលាការអាចបង្គាប់តាមសាលក្រមឱ្យធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែម ដោយសាលក្រមដែលតុលាការចេញនេះជាសលក្រមចាត់របៀប ដើម្បីចាត់តាំងចៅក្រមឱ្យចៅក្រមទទួលភារកិច្ចនេះ។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកដែលមានសមត្ថកិច្ចធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែមនេះអាចជាប្រធានសវនាការ ចៅក្រមមួយរូបនៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះកាលណាតុលាការសម្រេចជាក្រុមសមូហភាព ឬចៅក្រមដទៃទៀត នៃតុលាការជាន់ដំបូង។ទន្ទឹមនឹងនោះ ចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុកធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែមនេះមានអំណាចដូចជាចៅក្រមស៊ើបសួរដូចជាៈ

- ចុះទៅលើគ្រប់វិសាលភាពនៃដែនសមត្ថកិច្ចតុលាការ ឬលើគ្រប់វិសាលភាពនៃដែនដីជាតិ
- ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី
- ធ្វើការឆែកឆេរ
- ចាប់យកវត្ថុតាង
- បង្គាប់ឱ្យធ្វើកោសលវិច័យ។

មួយវិញទៀត ដើម្បីអនុវត្តការស៊ើបសួរបន្ថែមក្នុងករណីខាងលើនេះ ចៅក្រមអាចចេញដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសបានផងដែរ[45]។

[44] មាត្រា ៣៣៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[45] មាត្រា ៣៣៧, មាត្រា ៣៣៩នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

៣.២ អានុភាពនៃការថយខ្លួនដើម្បីពិភាក្សាសម្រេច

ពេលដែលតុលាការ បានសម្រេចបញ្ចប់បិទកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលហើយនោះតុលាការបាន ថយខ្លួនចូលទៅក្នុងបន្ទប់ដើម្បីពិភាក្សាសម្រេច។ ក្នុងករណីនេះ ភាគីទាំងអស់មិនអាចដាក់ពាក្យ បណ្តឹងណាមួយទៀតបានឡើយ និងមិនអាចលើកយកទឡ្ហីករណ៍ថ្មីណាមួយអាចលើកយកមក សំអាងទៀតបានឡើយ។ មួយវិញទៀត ការថយខ្លួនដើម្បីធ្វើការពិភាក្សាសម្រេចនោះមានតែ ចៅក្រមជំនុំជម្រះ ឬក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកឯព្រះរាជអាជ្ញា និងក្រឡាបញ្ជីមិនត្រូវ បានអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅពិភាក្សាសម្រេចបានឡើយ[46]។ ដូច្នេះការសម្រេចយ៉ាងណា គឺអាស្រ័យទៅ លើការពិភាក្សាគ្នាដោយផ្អែកលើបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ និងភស្តុតាងនានា ព្រមទាំងពត៌មានទាំងឡាយ ដែលមាននៅក្នុងកំណត់ហេតុសវនាការដែលកត់ត្រាដោយក្រឡាបញ្ជីសវនាការ នាអំឡុងពេល ដែលតុលាការធ្វើកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលរហូតដល់ពេលប្រកាសបិទសវនាការ ។

[46] មាត្រា ៣៣៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ជំពូកទី៣ ៖
សាលក្រម

ផ្នែកទី១ ការតាក់តែងសាលក្រម

សាលក្រមព្រហ្មទណ្ឌ គឺជាសេចក្ដីសម្រេចលើរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌរបស់សាលាដំបូង បន្ទាប់ពីបានបើកសវនាការជំនុំជម្រះ ដោយធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់តាម ទម្រង់ដែលកំណត់ដោយក្រមនីតិព្រហ្មទណ្ឌ[47]។

ការតាក់តែងសាលក្រម ជាជំហានមួយមុខនឹងប្រកាសសាលក្រម ការតាក់តែងសាលក្រមមួយមានលក្ខណៈតាមគតិយុត្តមួយយ៉ាងល្អ។ ដូច្នេះហើយយើងខ្ញុំមានការបែងចែកឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីការរៀបចំតាមលំដាប់ កថាខណ្ឌទី១ ក្បាលនៃសាលក្រម កថាខណ្ឌទី២ សំអាងហេតុនៃសាលក្រម កថាខណ្ឌទី៣ ផ្នែកសម្រេចនៃសាលក្រម។

កថាខណ្ឌទី១ ក្បាលសាលក្រម

ការតាក់តែងសាលក្រម ជាដំបូងនៃសាលក្រម គឺក្បាលនៃសាលក្រម នៅក្នុងក្បាលសាលក្រមជាដំបូង យើងត្រូវសរសេរពីនិទ្ទេស[48] នៅក្នុងនិទ្ទេសនៃសាលក្រមមានដូចជា៖

- កាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាសសាលក្រម
- ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលជំនុំជម្រះ
- ឈ្មោះ និងឋានៈតំណាងអយ្យការ
- ឈ្មោះ និងឋានៈតំណាងក្រឡាបញ្ជី
- ឈ្មោះ ទីលំនៅ កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែកំណើត មុខរបររបស់ជនជាប់ចោទរបស់ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ។
- ឈ្មោះរបស់មេធាវី ។

ក្រោយពីបានសរសេរគោរពតាមនិទ្ទេសរួចមក ប៉ុន្តែនិទ្ទេសដែលត្រូវមានការសរសេរនៅក្បាលសាលក្រមមានការប្រែប្រួលទៅតាមប្រភេទនៃសាលក្រមនីមួយៗ ។

បន្ទាប់និទ្ទេសរួចខាងក្រោមនេះជាទំរងនៃសាលក្រម៖

ជាដំបូង ឈ្មោះប្រទេស និងបាវចនា

សញ្ញា និងឈ្មោះតុលាការ

លេខសំណុំរឿង និងលេខតុលាការ

---

[47] មាត្រា ៣៥៧ ,មាត្រា ៣៥៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[48] មាត្រា ៣៥៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

តាងនាមប្រជារាស្ត្រខ្មែរ

សាលាដំបូង

បានបើកសវនាការជាសាធារណៈ\អសាធារណៈនៅថ្ងៃទី...... ខែ........ ឆ្នាំ........ ដែលមានសមាសភាព៖

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ \ ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

ដើម្បីជំនុំជម្រះ

សរសេរទៅតាមករណីនីមួយៗដូចខាងក្រោម៖

១. ពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្រេចឃុំខ្លួន ឬ មិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើជនជាប់ចោទឈ្មោះ..................

២. លើពាក្យបណ្តឹងសុំដោះលែងឱ្យមានសេរីភាព របស់ជនជាប់ចោទឈ្មោះ................................

៣. លើសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ............ ដែលមានជនជាប់ចោទឈ្មោះ...................................

៤. លើពាក្យបណ្តឹងស្រូបទោសរបស់ជនជាប់ចោទ\ ទណ្ឌិតឈ្មោះ..

៥. លើពាក្យបណ្តឹងសុំបកស្រាយសាលក្រមលេខ...

៦. លើពាក្យបណ្តឹងសុំកែតម្រូវរបស់ឈ្មោះ............. ចំពោះសាលក្រមលេខ.................................

ក្រោយពីការសរសេរតាមករណីខាងលើរួចហើយ បន្ទាប់មកសរសេរត្រង់ចំណុច "បានឃើញ" សរសេរទៅតាមករណីនីមួយៗ៖

- បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ...................... របស់អយ្យការ...........................
- បានឃើញ ដីកាសម្រេចបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះលេខ............... របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូង..................
- បានឃើញ ដីកាបញ្ជូនរបស់សភាស៊ើបសួរលេខ........................
- បានឃើញ កំណត់ហេតុស្តីពីការបង្គាប់ឱ្យចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាមលេខ.........................
- បានឃើញ សាលក្រមលេខ......... (ករណីបណ្តឹងសុំស្រូបទោស \ កែតម្រូវ \ បកស្រាយ
- បានឃើញ ពាក្យបណ្តឹងសុំ (ករណីសាលក្រមស្រូបទោស)

១.១ សំអាងហេតុ

សំអាងហេតុគឺទឡ្ហីករណ៍នៃអង្គហេតុនិងអង្គច្បាប់ដែលនាំឱ្យតុលាការចេញសេចក្តីសម្រេច[49]។ ការប្រើពាក្យពេចន៍ អក្ខរាវិរុទ្ធ នៅក្នុងសំអាងហេតុនេះផងដែរ ត្រូវមានការប្រើអោយបានត្រឹមត្រូវ ងាយយល់ សមហេតុផល គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដែលរំលេចនូវការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល

[49] មាត្រា ៣៥៧.កថាកខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ត្រូវតែច្បាស់លាស់ និងគ្មានការសង្ស័យ។ តុលាការត្រូវពិនិត្យមើលបទចោទនីមួយៗ និងទឡ្ហីករណ៍ដែលបានលើកឡើងនាពេលសវនាការ[50]។

ហើយថៅក្រមថ្លឹងថ្លែងដោយ ឥស្សរចិត្ត អំពីតម្លៃភស្តុតាងដែលគេដាក់មកឱ្យខ្លួនពិនិត្យដោយផ្អែកទៅលើ ជំនឿស្មោះត្រង់ពិតប្រាកដរបស់ខ្លួន។ តុលាការត្រូវសរសេរសំអាងហេតុនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងដែលមានក្នុងសំណុំរឿង ឬដែលត្រូវគេយកមកបង្ហាញនៅពេលសវនាការប៉ុណ្ណោះ[51]។

ក្នុងការសរសេរនៅក្នុងសំអាងហេតុនេះ ផងដែរត្រូវសំអាងហេតុអំពីអង្គច្បាប់ ហើយមិនត្រូវមានភាពផ្ទុយគ្នា ឬ មានភាពផ្ទុយពីសេចក្តីសម្រេចឡើយ មានន័យថាការសរសេរសំអាងហេតុត្រូវមានភាពច្បាស់លាស់ដោយមិនមានការច្របូកច្របល់ក្នុងការវិនិច្ឆ័យដើម្បីឈានដល់ការចេញសេចក្តីសម្រេច។

ចំណុចចុងក្រោយនៃសំអាងហេតុ តុលាការត្រូវឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់គូភាគី[52]។ ហើយគប្បីសរសេរលេខរៀងតាមលំដាប់លំដោយ ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុដែលបានបញ្ជូនមកជំនុំជម្រះ ព្រោះអាចប្រែប្រួលទៅតាមភស្តុតាងដែលបានរកឃើញបន្ទាប់ពីបានធ្វើកិច្ចពិភាក្សាដេញក្នុងពេលសវនការ។

១.២ ផ្នែកសម្រេចនៃសាលក្រម

ផ្នែកសម្រេចនៃសាលក្រម គឺជាការសម្រេចរបស់តុលាការ[53]។ ការសរសេរផ្នែកសម្រេចត្រូវមានការចុះនិទ្ទេស អំពីបទល្មើសដែលជនជាប់ចោទបានប្រព្រឹត្តខុសអត្ថបទច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្តទោស និងទណ្ឌកម្មរដ្ឋប្បវេណី[54]។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ផ្នែកសម្រេចនៃសាលក្រមត្រូវតែស្របនឹងសំអាងហេតុ។ ក្នុងករណីតុលាការសម្រេចអំពីផលប្រយោជន៍រដ្ឋប្បវេណី[55]។ តុលាការត្រូវតែមានការសរសេរនៅក្នុងសំអាងហេតុដើម្បីបញ្ជាក់អំពីអង្គហេតុដែលទាក់ទងនឹងការទាមទាររបស់ដើមបណ្តឹងនិងចុងចម្លើយរដ្ឋប្បវេណី ឬ អំពីព្យសនកម្មដែលបានកើតឡើងផងដែរ ។

បើក្នុងករណីថាអំពើប្រព្រឹត្តមិនមែនជាបទល្មើស ឬ ជនជាប់ចោទគ្មានកំហុសតុលាការត្រូវសម្រេច "ឱ្យរួចពីបទចោទ"[56]។

---

[50] មាត្រា ៣៥៧.កថាកខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[51] មាត្រា ៣២១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[52] មាត្រា ៣៥៧.កថាកខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[53] មាត្រា ៣៥៧.កថាកខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[54] មាត្រា ៣៥៧.កថាកខណ្ឌទី៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[55] មាត្រា ៣៥៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[56] មាត្រា ៣៥០.កថាកខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ប៉ុន្តែបើក្នុងករណីដែលសាលក្រមលើបណ្តឹងស្រុបទោស ត្រូវគោរពតាម មាត្រា ៥០១ ពាក្យសុំឱ្យស្រុបទោសបញ្ចូលគ្នា ត្រូវលើកឡើងនៅមុខតុលាការដែលបានសម្រេចចុងក្រោយគេ។ តុលាការនេះទទួលបណ្តឹង តាមពាក្យប្តឹងរបស់តំណាងអយ្យការ ឬរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ តុលាការសម្រេចក្នុងពេលសវនាការសាធារណៈ ក្រោយពីបានស្តាប់តំណាងអយ្យការ ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងជាយថាហេតុមេធាវីរបស់ភាគីនេះ[57]។

ផ្នែកទី២ ប្រភេទសាលក្រម

ចំពោះប្រភេទសាលក្រម នៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌគឺពុំមានមាត្រាណាមួយនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ បានបញ្ញត្តិច្បាស់ថាមានប៉ុន្មានប្រភេទនោះទេ។ ប៉ុន្តែបើពិនិត្យឱ្យបានច្បាស់ យើងឃើញថាទោះបីជាក្នុងក្រមនីតិវិធីពុំមានបញ្ញត្តិច្បាស់អំពីប្រភេទនៃសាលក្រមក៏ដោយ យើងនៅតែអាចធ្វើការបែងចែកប្រភេទនៃសាលក្រមបានដែរ។ យើងដឹងហើយថា ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ តុលាការធ្វើការជំនុំជម្រះដើម្បីវិនិច្ឆ័យចេញសេចក្តីសម្រេចអំពីរឿងអង្គសេចក្តីដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង ដោយសេចក្តីសម្រេចនេះគេហៅថា "សាលក្រមអង្គសេចក្តី"។ មួយវិញទៀត ក្រមនីតិវិធីក៏បើកសិទ្ធិឱ្យចៅក្រមជំនុំជម្រះចេញសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងលើបញ្ហារឿងមុនអង្គសេចក្តីបានដែរបើសិនជាមាន ករណីចាំបាច់។ ហេតុដូចនេះ ការចេញសេចក្តីសម្រេចអំពីបញ្ហានានាដែលបានកើតឡើងក្រៅពីរឿងអង្គសេចក្តី មុននឹងឈានទៅដល់ចំណាត់ការលើរឿងអង្គសេចក្តី គឺហៅថា "សាលក្រមនីតិវិធី"។

ដូចនេះ ដើម្បីយល់ច្បាស់អំពីប្រភេទនៃសាលក្រមដែលបានលើកឡើងនៅផ្នែកខាងលើនេះ។ យើងគប្បីធ្វើការបែងចែកជាពីរកថាខណ្ឌដើម្បីធ្វើការបកស្រាយដូចខាងក្រោមនេះ៖

កថាខណ្ឌទី១ សាលក្រមលើអង្គសេចក្តី

សាលក្រមលើអង្គសេចក្តី គឺសាលក្រមមួយប្រភេទដែរការសម្រេចរបស់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចអាចចេញសេចក្តីសម្រេចទៅលើបញ្ហារឿងក្តីអង្គសេចក្តីនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ដើម្បីអោយមានការយល់អោយបានច្បាស់ផងដែរ ក្នុងសាលក្រមលើអង្គសេចក្តីនោះ យើងនឹងមានការបែងចែកសាលក្រមដូចខាងក្រោម ៖

១.១ សាលក្រមកំបាំងមុខ

ប្រសិនបើជនជាប់ចោទមិនចូលបង្ហាញខ្លួននៅពេលសវនាការទេ ព្រមទាំងគ្មានភស្តុងតាងបង្ហាញឱ្យឃើញថាសាមីខ្លួនមិនបានដឹងអំពីដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬមិនបានដឹងអំពីការកោះហៅនោះទេ សាលក្រមត្រូវប្រកាសដោយកំបាំងមុខជនជាប់ចោទ។ សាលក្រមកំបាំងមុខជនជាប់ចោទ ត្រូវឱ្យដំណឹងដល់ជនជាប់ចោទនេះ ។ សាលក្រមនេះអាចត្រូវប្តឹងទាស់បាន [58]។

[57] មាត្រា ៥០១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[58] មាត្រា ៣៦២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

សាលក្រមកំបាំងមុខ គឺជាសេចក្តីសម្រេចមួយប្រភេទ របស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌដែលបានសម្រេចលើអង្គសេចក្តីចំពោះភាគីនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដែលអវត្តមាននៅពេលសវនាការ ។

ការប្រកាសសាលក្រមដែលចេញចំពោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើដើមបណ្តឹងមិនចូលបង្ហាញខ្លួននៅពេលសវនាការទេ និងគ្មានអ្នកតំណាងត្រឹមត្រូវទេ សាលក្រមត្រូវប្រកាសដោយកំបាំងមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ សាលក្រមកំបាំងមុខនេះ ត្រូវជូនដំណឹងដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ សាលក្រមនេះអាចប្តឹងទាស់បាន[59]។

ក្នុងលក្ខណៈនេះ ប្រសិនបើដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬអ្នកតំណាងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់បានអវត្តមាន នៅពេលសវនាការ ឬពេលប្រកាសសាលក្រម ការប្រកាសសាលក្រមជាសាលក្រមកំបាំងមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ចំពោះពាក្យដែលអ្នកតំណាងត្រឹមត្រូវ អាចជាមេធាវី ដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានផ្ទេរសិទ្ធិអ្នកនាមជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។

ចំពោះការប្តឹងទាស់នឹងសាលក្រមកំបាំងមុខ ពិរុទ្ធជនអាចធ្វើបណ្តឹងទាស់នឹងសាលក្រមដែលប្រកាសដោយកំបាំងមុខខ្លួនបាន [60]។

+ រយៈវេលាសម្រាប់ធ្វើបណ្តឹងទាស់នឹងសាលក្រមកំបាំងមុខ៖

បណ្តឹងទាស់ត្រូវតែធ្វើនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ផ្តើមគិតចាប់ពី៖

- ពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីសាលក្រមកំបាំងមុខ កាលណាសាលក្រមត្រូវបានប្រគល់ឱ្យពិរុទ្ធជនដោយផ្ទាល់ដៃ ឬ
- ពីថ្ងៃដែលពិរុទ្ធជននេះបានដឹងយ៉ាងពិតប្រាកដអំពីសាលក្រម កាលណាសាលក្រម កាលណាសាលក្រមនេះមិនបានប្រគល់ឱ្យដល់ពិរុទ្ធជនដោយផ្ទាល់ដៃទេ

+ អានុភាពនៃសាលក្រមកំបាំងមុខ

សាលក្រមកំបាំងមុខ មានអានុភាពចាប់ពីពេលសេចក្តីជូនដំណឹងពីសាលក្រមកំបាំងមុខនេះ។ ការជូនដំណឹងដល់ពិរុទ្ធជន ចំពោះសាលក្រមកំបាំងមុខ បានធ្វើឡើងតាមរយៈដីកាដែលដីកានោះគេឱ្យឈ្មោះថាដីកាឱ្យដំណឹង ។ ក្នុងការដីកាឱ្យដំណឹង ដោយយោងតាមមាត្រា៤៨២ ដល់មាត្រា ៤៩០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គេត្រូវមានការបែកចែកជាពីរគឺ៖

- ការឱ្យដំណឹងតាមការជាក់ស្តែង ឬដោយផ្ទាល់ និង
- ការឱ្យដំណឹងតាមការសន្មត់

ការឱ្យដំណឹងតាមការជាក់ស្តែង ឬដោយផ្ទាល់ គឺជាគោលការណ៍គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវបានទទួលដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ ដោយផ្ទាល់ដៃដោយដីកាឱ្យដំណឹងដែលត្រូវភ្ជាប់ដោយលិខិតចម្លងនៃសេចក្តីសម្រេចនោះ ។

ការឱ្យដំណឹងតាមការសន្មត់ គឺការកើតឡើងតាមស្ថានភាពធ្វើឡើងដូចជា៖

---

[59] មាត្រា ៣៦៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[60] មាត្រា ៣៦៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

- **ភាគីពាក់ព័ន្ធអវត្តមានពីលំនៅឋាន** ប្រសិនបើភាគីអវត្តមានពីលំនៅឋាន អាជ្ញាសាលាត្រូវប្រគល់លិខិតចម្លងនៃសេចក្តីសម្រេចឱ្យបុគ្គល ដែលជានីតិជនដែលមានវត្តមាននៅក្នុងលំនៅឋាន ។
- **ប្រសិនបើភាគីពាក់ព័ន្ធកំពុងជាប់ឃុំពីបទល្មើសដៃទៀត** ត្រូវបានការឱ្យដំណឹងប្រគល់ទៅឱ្យប្រធានពន្ធនាគារ ឬ មណ្ឌលឃុំខ្លួន ហើយប្រធានពន្ធនាគារ ឬ មណ្ឌលឃុំខ្លួនមានតួនាទីដូចព្រះរាជអាជ្ញាដែរ ។
- **ប្រសិនបើភាគីពាក់ព័ន្ធពុំមានលំនៅដ្ឋាន ឬ ទីស្នាក់ការដែលគេស្គាល់ ឬរស់នៅក្រៅដែនជាតិ** តុលាការចាំបាច់ត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសារធារណៈអាចតាមរយៈការសែត វិទ្យុជាតិ និងអន្តរជាតិ ឬទូរស្សន៍ជាតិ និងអន្តរជាតិជាដើម ។

១.២ សាលក្រមដែលត្រូវចាត់ទុកថាចំពោះមុខ

សាលក្រមដែលត្រូវចាត់ទុកថាចំពោះមុខ គឺជាសាលក្រមមួយប្រភេទដែល ជនជាប់ចោទមិនចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅពេលសវនាការទេ ប៉ុន្តែ សាមីខ្លួនបានដឹងអំពីដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ឬបានដឹងពីការកោះហៅហើយនោះ[61]។

ចំពោះសាលក្រមដែលត្រូវចាត់ទុកថាចំពោះមុខ នេះផងដែរត្រូវតែមានការជូនដំណឹងដល់ជនជាប់ចោទ មានន័យថាសាលក្រមនេះជនជាប់ចោទបានដឹងអំពីសាលក្រម ហើយបានដឹងអំពីថ្ងៃចូលមកកាន់សវនាការដែរ ប៉ុន្តែជនជាប់ចោទនោះមិនព្រមចូលមកកាន់សវនាការ។

ចំពោះការមិនចូលរួមរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការប្រកាសសាលក្រមនេះផងដែរ មិនមែនអោយតែភាពអវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទ តុលាការអាចប្រកាសសាលក្រមនោះបានទេ ហើយចាត់ទុកថាសាលក្រមដែលត្រូវចាត់ទុកថាចំពោះមុខបានទេ ។ ការអវត្តមានក្នុងក្រមត្រូវបានមានការបែកចែង ការអវត្តមានដោយគ្មានមូលហេតុសមស្រប និងការមានមូលហេតុសមស្របដែលតុលាការបានទទួលថាត្រឹមត្រូវ ។

តើមូលហេតុអ្វីទៅដែរចាត់ទុកជាមូលហេតុមិនសមស្រប ហើយអ្វីទៅដែរចាប់ទុកថាមូលហេតុសមស្រប ?

ការមិនចូលរួម ឬមិនបង្ហាញខ្លួននៅពេលសវនាការ ដោយមូលហេតុណាមួយដែលតុលាការគិតថាជាមូលហេតុសមស្រប ឬមូលហេតុមិនសមស្រប ។ មូលហេតុដែលតុលាការដែលមានការចាត់ទុកថាមូលហេតុសមស្រប ជាមូលហេតុមួយដែលជនជាប់ចោទ មានធុរៈផ្ទាល់ខ្លួនជាសំខាន់ដូចជា៖ មូលហេតុនៃជម្ងឺ ការរស់នៅប្រទេស, អ្នកនៅក្នុងគ្រួសារបានទទួលមរណៈភាពជាដើម, មូលហេតុធ្ងន់ធ្ងរនៃជម្ងឺ ។ មានមូលហេតុមួយចំនួនដែលតុលាការបានបដិសេធចំពោះមូលហេតុមួយចំនួនដូចជា ៖ មានការរវល់ធ្វើការងារផ្ទាល់ខ្លួនដោយមិនចូលរួម និងមូលហេតុផ្សេងទៀត ។

---

[61] មាត្រា ៣៦១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

ការប្តឹងទៅឧទ្ធរណ៍ ចំពោះសាលក្រមដែលត្រូវចាត់ទុកថាចំពោះមុខ នេះតុលាការបានបើកសិទ្ធិអោយជនជាប់ចោទ ការប្តឹងទៅឧទ្ធរណ៍បាន ។

១.៣ សាលក្រមចំពោះមុខ

ប្រសិនបើជនជាប់ចោទបានចូលបង្ហាញខ្លួននៅពេលសវនាការ នោះសាលក្រមជាសាលក្រមចំពោះមុខជនជាប់ចោទ ។ សាលក្រមចំពោះមុខជនជាប់ចោទមិនត្រូវឱ្យដំណឹងដល់ជននោះទេ។ សាលក្រមចំពោះមុខអាចត្រូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន ។

សាលក្រមនៅតែជាសាលក្រមចំពោះមុខដដែល ទោះបីជនជាប់ចោទចាកចេញពីបន្ទប់សវនាការក៏ដោយ ។

សាលក្រមក៏ជាសាលក្រមចំពោះមុខដែរ កាលណាជនជាប់ចោទត្រូវបានសួរចម្លើយនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅមាត្រា ៣០៩ (ជនជាប់ចោទដែលពុំអាចចូលបង្ហាញខ្លួន)នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ២០០៧[62]។

+ លក្ខណៈដែលចាត់ទុកថាសាលក្រមចំពោះមុខ

នៅក្នុងមាត្រា ៣៦១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ២០០៧ បានកំណត់ពីលក្ខណសាលក្រមចំពោះមុខរបស់ជនជាប់ចោទ នៅក្នុងមាត្រានោះផងដែរមានការកំណត់អំពីលក្ខណៈមួយចំនួនដែលចំពោះទុកថាចំពោះមុខនៃជនជាប់ចោទ ៖

- ការចូលបង្ហាញខ្លួនរបស់ជនជាប់ចោទនៅពេលសវនាការ
- ការចូលបង្ហាញខ្លួនរបស់ជនជាប់ចោទនៅពេលសវនាការ ប៉ុន្តែជនជាប់ចោទនោះបានចេញពីបន្ទប់សវនាការ មុនពេលប្រកាសសាលក្រមក៏ដោយ
- ការចាត់ទុកថាចំពោះមុខផងដែរ ដែលបានកំណត់ជនជាប់ចោទក្នុងមាត្រា ៣០៩ (ជនជាប់ចោទដែលពុំអាចចូលបង្ហាញខ្លួន) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ២០០៧ ។

ក្រោយពីបានកំណត់អំពីការចាត់ទុកថាចំពោះមុខចំពោះជនជាប់ចោទ ការប្រកាសសាលក្រមនឹងមានអនុភាពចាប់ពីពេលប្រកាសសាលក្រមនោះតែម្តង ហើយចំពោះការជូនដំណឹងទៅជនជាប់ចោទក៏មិនមានការជូនដំណឹងទេ ពីព្រោះជនជាប់បានដឹង និងបានចូលរួមក្នុងសវនាការរួចមកហើយ ។

ក្រោយពីតុលាការបានប្រកាសសាលក្រមរួច ជនជាប់ចោទមានសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងទៅឧទ្ធរណ៍ចំពោះ សាលក្រមចំពោះមុខរបស់ខ្លួនតាមរយៈពេលដូចខាងក្រោម៖

- ១ (មួយ) ខែចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ពិរុទ្ធជន ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ដែលផ្តើមគិតពីពេលប្រកាសសាលក្រម[63]។
- ១ (មួយ) ខែចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញាដែលផ្តើមគិតពីពេលប្រកាសសាលក្រម

[62] មាត្រា ៣៦០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[63] មាត្រា ៣៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

- ៣ (បី) ខែចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា ដែលផ្តើមគិតពីពេលប្រកាសសាលក្រម[64]។

កថាខណ្ឌទី២ សាលក្រមនីតិវិធី

សាលក្រមនីតិវិធី ជាសាលក្រមមួយប្រភេទដែលសម្រេចទាក់ទងនឹងបញ្ហានីតិវិធីផ្សេងៗមុននឹងឈានដល់ចំណាត់ការលើរឿងអង្គសេចក្តី។ទន្ទឹមនឹងនោះ ការចេញសេចក្តីសម្រេចអំពីបញ្ហានីតិវិធីនេះគឺមិនមានផលប៉ះពាល់បញ្ហាសារធាតុ ឬ អង្គសេចក្តីនៃរឿងក្តីនោះទេ ។ សាលក្រមនេះយើងមានការបែងចែកជា ពីរប្រភេទគឺ សាលក្រមមុនអង្គសេចក្តី និងសាលក្រមចាត់របៀប។

២.១ សាលក្រមមុនអង្គសេចក្តី

សាលក្រមមុនអង្គសេចក្តី ជាសាលក្រមមួយប្រភេទមិនដូចគ្នានឹងសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី និងនិងសាលក្រមចាត់របៀបនោះទេ ។ សាលក្រមមុនអង្គសេចក្តី ជាសាលក្រមមួយដែលតុលាការចេញសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងបញ្ហាសេរីភាពរបស់ជនជាប់ចោទ ហើយមិនប៉ះពាល់នឹងបញ្ហានៃរឿងក្តីអង្គសេចក្តី ឬ ដំណើរការនៃនីតិវិធីណាមួយដែលតុលាការនឹងចាត់របៀបនោះទេ។ ពោល គឺតុលាការសម្រេចសេចក្តីតែអំពីការឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទបណ្តោះអាសន្ន ឬ ការបង្គាប់ឱ្យដោះលែងជនជាប់ចោទ ឱ្យមានសេរីភាព មុនពេលមានការសម្រេចដល់រឿងអង្គសេចក្តី ។

ក្រៅពីការឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទបណ្តោះអាសន្ន តុលាការអាចចេញសាលក្រមបង្គាប់ឱ្យដោះលែងជនជាប់ចោទឱ្យមានសេរីភាព ឬ បន្តការឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទដោយឯកឯង ឬ តាមបណ្តឹងសុំឱ្យដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពរបស់ជនជាប់ចោទដែលជាប់ឃុំ[65] ។

ដើម្បីសម្គាល់សាលក្រមមួយជាសាលក្រមមុនអង្គសេចក្តី វាមិនខុសពីរបៀបនៃការសម្គាល់សាលក្រមលើអង្គសេចក្តី និងសាលក្រមចាត់របៀបទេ ។ យើងត្រូវពិនិត្យផ្នែកសេចក្តីសម្រេចនៃសាលក្រមនោះ ។ ក្នុងសាលក្រមមុនអង្គសេចក្តីអាចមានសេចក្តីសម្រេចតែពីរប្រភេទប៉ុណ្ណោះ គឺការសម្រេចឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទបណ្តោះអាសន្ន ឬ ដោះលែងជនជាប់ចោទឱ្យមានសេរីភាពវិញ ។ ការសម្រេចទាំងពីរនេះត្រូវធ្វើមុនពេលដែលតុលាការសម្រេចដល់រឿងក្តីអង្គសេចក្តី ។

ការដែលឱ្យឈ្មោះថាសាលក្រមខាងលើនេះជាសាលក្រមសម្រេចមុនអង្គសេចក្តី ហើយមិនចាត់ចូលជាប្រភេទនៃសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី ឬសាលក្រមចាត់របៀបនោះដោយមូលហេតុដូចខាងក្រោម ៖

-សាលក្រមនេះ មិនមែនជាសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់តុលាការដែលទាក់ទងនឹងរឿងលើអង្គសេចក្តី ហើយសេចក្តីសម្រេចក្នុងសាលក្រមនេះក៏មិនប៉ះពាល់ដល់រឿងលើអង្គសេចក្តីដែរ ពោល គឺវាពុំមែនជាមូលដ្ឋានដែលនាំឱ្យតុលាការសម្រេចអំពីការមានពិរុទ្ធ ឬ គ្មានពិរុទ្ធលើជនជាប់ចោទទេ ។

---

[64] មាត្រា ៣៨១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[65] មាត្រា ៣០៦ ដល់ ៣០៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

-សាលក្រមនេះ ជាសេចក្តីសម្រេចមួយរបស់តុលាការជំនុំជម្រះ ក្នុងគោលបំណងធានានូវវត្តមានជនជាប់ចោទនៅចំពោះមុខតុលាការជំនុំជម្រះ ឬ ធានានូវសិទ្ធិមានសេរីភាពរបស់ជនជាប់ចោទហើយមានលក្ខណៈស្រដៀងទៅនឹងវិធានការណ៍និរន្តរាយ ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

-សាលក្រមនេះមិនអាចជាសាលក្រមចាត់របៀបនេះទេ ព្រោះសាលក្រមនេះ សម្រេចទាក់ទងនឹងសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ជនជាប់ចោទ ដោយមិនសម្រេចអំពីបញ្ហានីតិវិធីដែលតុលាការត្រូវធ្វើ ឬការចាត់ឱ្យធ្វើនីតិវិធីណាមួយទេ ។ មួយវិញទៀត សាលក្រមនេះអាចត្រូវបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយព្រះរាជអាជ្ញាបាន ប្រសិនបើតុលាការចេញសាលក្រមបង្គាប់ឱ្យដោះលែងជនជាប់ចោទ[66]។ កត្តានេះហើយដែលសបញ្ជាក់ឱ្យឃើញលក្ខណៈមួយដែលខុសគ្នាពីសាលក្រមចាត់របៀប។

២.២ សាលក្រមចាត់របៀប

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មិនបានផ្តល់និយមន័យអំពីសាលក្រមចាត់របៀបឱ្យបានច្បាស់លាស់នោះទេ។ប៉ុន្តែសាលក្រមនេះគេឃើញមានប្រើប្រាស់នៅក្នុងមាត្រា ៣៨៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ យោងតាមស្មារតីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ សាលក្រមចាត់របៀបគឺជាសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការជំនុំជម្រះដែលមិនពាក់ព័ន្ធដល់អង្គសេចក្តី។ សាលក្រមនេះស្តែងឡើងតាមរូបភាពជាសាលក្រមបញ្ចប់នីតិវិធី ឬ សាលក្រមបង្គាប់ឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម ។

សាលក្រមចាត់របៀប គឺជាសេចក្តីសម្រេចចេញក្នុងពេលដំណើរការនីតិវិធីដើម្បីរៀបចំស៊ើបអង្កេត ឬ រកដំណោះស្រាយជាបណ្តោះអាសន្ននូវស្ថានភាពណាមួយ ។

សាលក្រមចាត់របៀប គឺជាសាលក្រមមួយប្រភេទដែលតុលាការចេញដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានីតិវិធី ឬ ដើម្បីស្វែងរកនូវព័ត៌មានណាមួយសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានចេញសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី។ សាលក្រមរបៀបនេះ មិនសម្រេចលើបញ្ហារឿងអង្គសេចក្តីដូចក្នុងសាលក្រមលើអង្គសេចក្តីទេ ។ ហេតុនេះ សាលក្រមព្រហ្មទណ្ឌទាំងឡាយ ដែលមានសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងការចាត់ឱ្យធ្វើនីតិវិធីទាក់ទងនឹងដំណើរការ ឬ ជាការដោះស្រាយនៃនីតិវិធីណាមួយក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានគេឱ្យឈ្មោះថា សាលក្រមចាត់របៀប ។

គេអាចធ្វើការកត់សម្គាល់ថា សាលក្រមមួយជាសាលក្រមចាត់របៀបបាន តាមរយៈការពិនិត្យផ្នែកសេចក្តីសម្រេចក្នុងលិខិតសាលក្រម។ ប្រសិនបើ តុលាការបានសម្រេចបញ្ហានីតិវិធីណាមួយដែលតុលាការត្រូវធ្វើមុនដំណាក់កាលសម្រេចលើរឿងអង្គសេចក្តី។ ប៉ុន្តែបញ្ហានីតិវិធីណាមួយដែលតុលាការអាចសម្រេចក្នុងសាលក្រមចាត់របៀបនេះ ដែលត្រូវបានកម្រិតដោយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មានន័យថាតុលាការមិនអាចសម្រេចចាត់របៀបធ្វើអ្វីមួយដែលគ្មានចែងក្នុងច្បាប់នោះទេ។មួយវិញទៀត ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីនេះទាក់ទិននឹងនីតិវិធីណាមួយដូចជាៈ

[66] មាត្រា ៣០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

- ការបង្វិលសំណុំរឿងជូនព្រះរាជអាជ្ញា[67] ៖ ក្នុងករណីដែលតុលាការបានទទួលពាក្យបណ្តឹងយល់ថាខ្លួនពុំមានសមត្ថកិច្ចតាមដែនដី តុលាការចេញសាលក្រមដោយប្រកាសថាពុំមានសមត្ថកិច្ច និង បង្គាប់ឱ្យបង្វិលសំណុំរឿងជូនទៅព្រះរាជអាជ្ញា ដើម្បីឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាបញ្ជូនសំណុំរឿងនេះជូនតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចដែនដី។ ប៉ុន្តែបន្ថែមពីនេះ តុលាការក៏សម្រេចបន្តការដាក់ជនជាប់ចោទឱ្យស្ថិតនៅក្នុងការឃុំខ្លួន ឬការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការផងដែរ ។ ការធ្វើបែបនោះដើម្បីធានានូវវត្តមានជនជាប់ចោទចំពោះមុខតុលាការផងដែរ។

- ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីបើកការស៊ើបសួរ ៖ តុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្តឹងតាមនីតិវិធីបង្គាប់ឱ្យបង្ហាញខ្លួនភ្លាម ត្រូវសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងនោះទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីបើកការស៊ើបសួរវិញ។ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថាលក្ខខណ្ឌនៃការប្រើនីតិវិធីនៃការបង្ហាញខ្លួនភ្លាមមិនបានបំពេញ ឬសំណុំរឿងនោះមានភាពសាំញ៉ាំនៃរឿងក្តីដែលទាមទារជាចាំបាច់ឱ្យធ្វើការស្រាវជ្រាវឱ្យធ្វើការស្រាវជ្រាវឱ្យបានស៊ីជម្រៅបន្ថែម[68]។ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមិនបានចែងច្បាស់ថាតុលាការ ត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចក្នុងចំណុចនេះជាសាលក្រមនេះទេ ប៉ុន្តែជាការបកស្រាយដោយឈរលើសេចក្តីសម្រេចដោយសាលក្រម នាំឱ្យតុលាការសម្រេចអំពីករណីមួយនេះជាសាលក្រមចាត់របៀបបាន។

- ការបង្គាប់ឱ្យធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែម ៖ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថាការស្រាវជ្រាវថ្មីជាការចាំបាច់ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែមបានដោយសាលក្រម។ សិទ្ធិអំណាចក្នុងការបង្គាប់ឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមរបស់តុលាការ ត្រូវកម្រិតព្រំដែនដោយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌពោល គឺអ្នកដែលមានសមត្ថកិច្ចអាចធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែមនេះ មានតែប្រធានសវនាការ ចៅក្រមមួយនៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះកាលណាតុលាការសម្រេចជាក្រុមសមូហភាព ឬ ចៅក្រមដទៃទៀតនៃតុលាការជាន់ដំបូងបន្ថែមនេះ ការស៊ើបសួរបន្ថែមអាចធ្វើក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចមានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៣៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

- ការសម្រេចអំពីរឿងអញ្ញត្រកម្ម ៖ ជាទូទៅតុលាការដែលទទួលបណ្តឹងអាជ្ញាមានសមត្ថកិច្ចអាចសម្រេចអំពីគ្រប់អញ្ញត្រកម្មទាំងអស់ ដែលលើកឡើងដោយគូភាគីលើកលែងតែច្បាប់បានបញ្ញត្តិផ្សេងពីនេះ ។ ការសម្រេចអំពីរឿងអញ្ញត្រកម្ម តុលាការអាចចេញសាលក្រមសម្រេចអំពីមោឃៈនីតិវិធី[69] អំពីបញ្ហាបន្ទាប់បន្សំ និងការបង្អង់មិនទាន់សម្រេច[70] ជាដើម។

[67] មាត្រា ២៩០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[68] មាត្រា ៣០៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[69] មាត្រា ៣៩២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

[70] មាត្រា ៣៩៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបាន ធ្វើការបកស្រាយនូវចំណោទបញ្ហាដែលបានលើកឡើងខាងលើរួចមក។ យើងពិនិត្យឃើញថាចំណាត់ការរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះលើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌក្នុងដំណាក់កាល សាលាដំបូងគឺមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ណាស់ មុននឹងចេញសេចក្តីសម្រេចវិនិច្ឆ័យអំពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃបទល្មើស ដើម្បីសម្រេចជាសាលក្រមសម្រេចផ្តន្ទាទោស ឬ ចេញសម្រេចឱ្យរួចផុតពីបទចោទដែលតំណាងអយ្យការបានចោទប្រកាន់ជាអាទ៏។ យើងដឹងហើយថា ចំពោះរឿងក្តីព្រហ្មណទណ្ឌ គឺមានសញ្ញាណដំបូងឡើងតាមរយៈការដាក់ពាក្យបណ្តឹងពីជនរងគ្រោះមកកាន់នគរបាលយុត្តិធម៌ ឬកើតឡើងតាមរយៈបណ្តឹងបរិហា មកកាន់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចជាដើម។ បន្ទាប់ពីមានបណ្តឹងចំពោះរឿងព្រហ្មទណ្ឌបានកើតឡើង គឺត្រូវឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលជា ច្រើនដូចជាដំណាក់កាលនគរបាលយុត្តិធម៌ ដំណាក់កាលអយ្យការ ដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរ និងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះជាអាទ៏។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ចំណាត់ការរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះ ជាដំណាក់កាលចុងក្រោយគេបង្អស់ក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយនា ដំណាក់កាលសាលាដំបូងក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។ ដូចនេះ ចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវតែយកចិត្តទុក ដាក់ឱ្យបានខ្ពស់ ក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចដើម្បីផ្តន្ទាទោសទៅលើពិរុទ្ធជន ពីព្រោះថាការសម្រេចសេចក្តីត្រូវយោងទៅលើបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ និងភស្តុតាងដែលបានដាក់ជូនតុលាការ។ មួយវិញទៀត យោងតាមស្មារតីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ គឺគោលការណ៍សន្មត់ទុកជាមុនថាគ្មានទោសបើសិនជាជននោះមិនទាន់ត្រូវបានតុលាការចេញសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាសទោសនោះ។

សរុបសេចក្តីមក ចំពោះសារណាមួយនេះ គឺបានចង្អុលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់អំពីដំណើរការនៃកិច្ចនីតិវិធីរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះលើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌចាប់តាំងពី ដំណាក់កាលទទួលពាក្យបណ្តឹងតាមរយៈរបៀបប្តឹងទៅតុលាការ ក៏ដូចជាដំណាក់កាលនៃការកោះហៅភាគីពាក់ព័ន្ធឱ្យចូលរួមសវនាការ និងដំណាក់កាលសវនាការដែលបានធ្វើកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលទៅលើជនជាប់ទាក់ទិនមុននឹងចេញសេចក្តីសម្រេច រហូតមកដល់ដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃការចេញសាលក្រមបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីនៃដំណើរលើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដំណាក់កាលសាលាដំបូងជាអាទ៏។

អនុសាសន៍

បន្ទាប់ពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងជ្រើសយកប្រធានបទស្តីពី**ចំណាត់ការរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះលើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដំណាក់កាលសាលាដំបូង** ដើម្បីជាការសរសេរសារណាបញ្ចប់ថ្នាក់ បរិញ្ញាប័ត្ររួចមក។ យើងខ្ញុំមានអនុសាសន៍និងសុំណូមពរនៅបញ្ហាខ្លះៗទាក់ទងនឹងប្រធានបទដូចខាងក្រោមនេះ

១.ចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដោយឯករាជ្យ ដោយគោរពច្បាប់យ៉ាងម៉ឹងម៉ាត់ និងឱ្យអស់ពីដួងចិត្តនិងសម្បជញ្ញៈរបស់ខ្លួន។

២.ចំពោះការកោះហៅភាគីឱ្យចូលរួមសវនាការ តុលាការគប្បីកំណត់ពេលវេលាឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ ដើម្បីឱ្យភាគីបានចូលរួមនិងទទួលបានសិទ្ធិក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌។

៣.ការជម្រះក្តីផ្តល់យុត្តិធម៌ ត្រូវធ្វើក្នុងនាមប្រជារាស្ត្រខ្មែរតាមនីតិវិធី និងច្បាប់ជាធរមាន។

ឯកសារយោង

ក.លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តៈ

១.រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រកាសឱ្យប្រើកាលពីថ្ងៃទី២១ កញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣

២.ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ប្រកាសឱ្យប្រើកាលពីថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧

៣.ច្បាប់ស្តីពីការៀបចំអង្គតុលាការ ប្រកាសឱ្យប្រើកាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤

៤. ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា ប្រកាសឱ្យប្រើកាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤

ខ.ឯកសារជំនួយស្មារតីៈ

១.ឯកសារមេរៀនមុខវិជ្ជា **បច្ចេកទេសនៃការសួរចម្លើយ និងការតាក់តែងកំណត់ហេតុ** របស់លោក **សេង រីទ្ធី** គ្រូបង្គោលនៃរាជបណ្ឌិតសភាវិជ្ជាជីវៈតុលាការ សម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលសិស្សក្រឡាបញ្ជីជំនាន់ទី៥។

២.សៀវភៅមេរៀន **នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ** របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ **រុន ពណ្ណារិទ្ធ** , លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ **ចាំង ស៊ីណាត** និងលោកសាស្ត្រាចារ្យ **ជា ម៉េត**។

៣.ក្រមសីលធម៌ចៅក្រម របស់លោក **តូ តក្តី** បោះពុម្ពផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨។

៤.ឯកសារមេរៀនមុខវិជ្ជា **បច្ចេកទេសនៃការតាក់តែងសាលក្រម** របស់លោក **សេង នាង** គ្រូបង្គោលនៃរាជបណ្ឌិតសភាវិជ្ជាជីវៈតុលាការសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលសិស្សក្រឡាបញ្ជីជំនាន់ទី៥ (ឆ្នាំ២០១៧-២០១៨) ។

៥.ឯកសារមេរៀនមុខវិជ្ជា **តួនាទីក្រឡាបញ្ជីក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ** របស់លោក **ខង្យ ម៉ុនវិសុទ្ធ** គ្រូបង្គោលនៃរាជបណ្ឌិតសភាវិជ្ជាជីវៈតុលាការសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលសិស្សក្រឡាបញ្ជីជំនាន់ទី៥ (ឆ្នាំ២០១៧-២០១៨) ។

៦.របាយការណ៍ **ការកោះហៅក្នុងដំណាក់កាលសវនាការ** របស់លោក **កាន់ វិសាល** ជាសិស្សក្រឡាបញ្ជីជំនាន់ទី៤ នៃរាជបណ្ឌិតសភាវិជ្ជាជីវៈតុលាការ (ឆ្នាំ២០១៥-២០១៦) ។

តារាងឧបសម្ព័ន្ធ

១.ដីកាសន្និដ្ឋានចោទប្រកាន់បញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់

២.ដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ

៣.ដីកាបញ្ជូររឿងទៅជំនុំជម្រះ

៤.ដីការបញ្ជូន

៥.ដីកាសម្រេចយកជនជាប់ចោទមកជំនុំជម្រះ

៦.ដីកាកោះហៅបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់

៧.ដីកាកោះហៅជនជាប់ចោទចូលរួមសវនាការ

៨.ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំជនជាប់ចោទតុលាការ

៩.ដីកាកោះហៅសាក្សីឱ្យចូលរួមសវនាការ

១០.ដីកាកោះហៅដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យចូលរួមសវនាការ

១១.លិខិតអញ្ជើញអ្នកជំនាញឱ្យចូលរួមសវនាការ

១២.ដីកាអញ្ជើញឱ្យចូលសវនាការ (មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌)

១៣.កំណត់ហេតុស្ដីពីការធ្វើសម្បថ

១៤.កំណត់ហេតុសវនាការ

១៥.សាលក្រមចាត់របៀប

១៦.សាលក្រមមុនអង្គសេចក្ដី

១៧.សាលក្រមអង្គសេចក្ដី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

លេខ៖ ...៤៥១...ព.ន./១៧

ដីកាសន្និដ្ឋានចោទប្រកាន់ ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់[១]

យើង ឆាយ ហុង តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ៖៤០០ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦។
- បានឃើញមាត្រា ៤៦, ៤៩, ២៩១, ៤៥៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ឃើញថា[២]

នាមត្រកូល	៖ [redacted]	នាមខ្លួន ៖ [redacted]	ភេទស្រី
អាយុ	៖ ៥៥ឆ្នាំ		
ទីកន្លែងកំណើត	៖ ភូមិត្រពាំងកក់ ឃុំម្កាក់ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្ដាល។		
លំនៅបច្ចុប្បន្ន	៖ ភូមិអូរថ្កូវ ឃុំរលាប ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ។		
មុខរបរ	៖ ធ្វើចំការ		
សញ្ជាតិ	៖ ខ្មែរ		
នៅលីវ	ឬ ☑រៀបការ ប្ដីឈ្មោ[redacted]នកូនចំនួន ០១នាក់។		
ឪពុកឈ្មោះ	៖ [redacted] "ស្លាប់"	ម្ដាយឈ្មោះ ៖ [redacted] "ស្លាប់" ។	
អនីតិជន☐	ឬ ជានីតិជន☑ ទោសពីមុន ៖ គ្មាន ។		

[១] ដីកានេះ ប្រើសំរាប់ព្រះរាជអាជ្ញា ធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានចោទប្រកាន់ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ចំពោះបទល្មើសជាក់ស្ដែង ឬមិនជាក់ស្ដែង ដែលមានទណ្ឌកម្មកំណត់ក្នុងច្បាប់មិនលើសពីមួយឆ្នាំ ហើយដែលមានភស្តុតាង និងធាតុផ្សំនៃបទល្មើសគ្រប់គ្រាន់។

[២] រៀបរាប់អំពីដំណើររឿង ឬអង្គហេតុសង្ខេបតាមសំណុំរឿង ក្រោយពីបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត។
សំគាល់ ត្រូវធ្វើការកោះហៅភាគីឱ្យចូលទៅបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការនាពេលសវនាការ (មាត្រា៤៥៧)

យល់ឃើញថា[៤]៖

-អង្គហេតុបទល្មើសខាងលើ កើតឡើងនៅ ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់អយ្យការ និងសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ តាមមាត្រា ៣៩ និងមាត្រា ២៩០ នៃ**ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ**។

-គិតចាប់ពីពេលដែលបទល្មើសកើតឡើងកាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ មកដល់ពេលនេះ អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសមិនទាន់ផុតរលត់នៅឡើយទេ ដូច្នេះអយ្យការ និងសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ នៅតែមានសមត្ថកិច្ចចាត់ការលើសំណុំរឿងនេះ យោងតាមមាត្រា ១០ និងមាត្រា ១១ នៃ**ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ**។

-ផ្អែកតាមចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានបញ្ជាក់ប្រាប់ថានៅថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ វេលាម៉ោង១០ព្រឹក ដើមបណ្តឹងបានជិះម៉ូតូជាមួយឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] ទៅមើលដីស្ថិតនៅក្នុងភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ពេលទៅដល់ទីតាំងដី ស្រាប់តែមានជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] បានដើរមកចង្អុលភ្នែករបស់ដើមបណ្តឹង ហើយស្រែកជេរថា៖ "ដីជីដូនជី តាអ្អែងនៅទីនេះ កន្ទុយម៉ែអ្អែងដីនេះជាដីម៉ែអ្អែងអី ដីនេះជាដីអញទេ អាចុយម្រាយគ្មានដីនៅចំនុចស្រែខ្ទង ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ទីនោះទេ" ហើយបានចង្អុលមុខដើមបណ្តឹង ហើយជេរផង ជេរពាក្យដដែលៗ ហើយខ្លាំងៗ។ ចម្លើយខាងលើនេះគឺមានភាពស៊ីសង្វាក់ជាមួយចម្លើយរបស់សាក្សីឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស, ឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី, ឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី, ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស បានលឺជនជាប់ចោទស្រែកជេរទៅលើដើមបណ្តឹង ដែលអាចបញ្ជាក់បានថាជនជាប់ចោទគឺពិតជាបានធ្វើសកម្មភាពស្រែកជេរទៅដើមបណ្តឹងប្រាកដមែន។

-ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ជានីតិជន មានស្មារតី និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើរបស់ខ្លួន ហើយមានចេតនាពិតប្រាកដក្នុងការប្រព្រឹត្តអំពើខាងលើ ។

-អំពើរបស់ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ របៀបរៀបរយសង្គម ប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលភាពរបស់អ្នកដទៃ ជាពិសេសច្បាប់បញ្ញត្តិអំពើនេះ ជា**បទជេរប្រមាថជាសាធារណៈ** ដែលចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា៣០៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

-មានភស្តុតាង និងធាតុផ្សំគ្រប់គ្រាន់លើឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ៥៥ឆ្នាំ ពី**បទ ជេរប្រមាថជាសាធារណៈ** ប្រព្រឹត្តនៅ ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣០៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

---

[៤] សន្និដ្ឋានវាយតម្លៃ ពីអំពើរបស់ជនត្រូវចោទ ទៅលើធាតុផ្សំនៃបទល្មើស សំរាប់បញ្ជាក់ថា មានឬគ្មានពិរុទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ឬស្លាប់ ឬគេចខ្លួនបាត់ មានឬគ្មានសាវជាតិគ្រប់គ្រាន់។

យល់ឃើញថា[៤] ៖

-អង្គហេតុបទល្មើសខាងលើ កើតឡើងនៅ ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់អយ្យការ និងសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ តាមមាត្រា ៣៩ និងមាត្រា ២៩០ នៃ**ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ**។

-គិតចាប់ពីពេលដែលបទល្មើសកើតឡើងកាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ មកដល់ពេលនេះ អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសមិនទាន់ផុតរលត់នៅឡើយទេ ដូច្នេះអយ្យការ និងសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ នៅតែមានសមត្ថកិច្ចចាត់ការលើសំណុំរឿងនេះ យោងតាមមាត្រា ១០ និងមាត្រា ១១ នៃ**ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ**។

-ផ្អែកតាមចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានបញ្ជាក់ប្រាប់ថានៅថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ វេលាម៉ោង១០ព្រឹក ដើមបណ្តឹងបានជិះម៉ូតូជាមួយឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] ទៅមើលដីស្ថិតនៅក្នុងភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ពេលទៅដល់ទីតាំងដី ស្រាប់តែមានជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] បានដើរមកចង្អុលភ្នែករបស់ដើមបណ្តឹង ហើយស្រែកជេរថា៖ "ដីជីដូនជី តាអ៊ែ្លងនៅទីនេះ កន្ទុយម៉ែអ៊ែ្លងដីនេះជាដីម៉ែអ៊ែ្លងអី ដីនេះជាដីអញទេ អាចុយម្រាយគ្មានដីនៅចំនុចស្រែខ្នង ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ទីនោះទេ" ហើយបានចង្អុលមុខដើមបណ្តឹង ហើយជេរផង ជេរពាក្យដដែលៗ ហើយខ្លាំងៗ។ ចម្លើយខាងលើនេះគឺមានភាពស៊ីសង្វាក់ជាមួយចម្លើយរបស់សាក្សីឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស, ឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី, ឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី, ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស បានឃើញជនជាប់ចោទស្រែកជេរទៅលើដើមបណ្តឹង ដែលអាចបញ្ជាក់បានថាជនជាប់ចោទគឺពិតជាបានធ្វើសកម្មភាពស្រែកជេរទៅដើមបណ្តឹងប្រាកដមែន។

-ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ជានីតិជន មានស្មារតី និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើរបស់ខ្លួន ហើយមានចេតនាពិតប្រាកដក្នុងការប្រព្រឹត្តអំពើខាងលើ ។

-អំពើរបស់ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ របៀបរៀបរយសង្គម ប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលភាពរបស់អ្នកដទៃ ជាពិសេសច្បាប់បញ្ញត្តិអំពើនេះ ជា**បទជេរប្រមាថជាសាធារណៈ** ដែលចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា៣០៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

-មានភស្តុតាង និងធាតុផ្សំគ្រប់គ្រាន់លើឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ៥៥ឆ្នាំ ពី**បទ ជេរប្រមាថជាសាធារណៈ** ប្រព្រឹត្តនៅ ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣០៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

[៤] សន្និដ្ឋានវាយតម្លៃ ពីអំពើរបស់ជនត្រូវចោទ ទៅលើធាតុផ្សំនៃបទល្មើស សំរាប់បញ្ជាក់ថា មានឬគ្មានពិរុទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ឬស្លាប់ ឬគេចខ្លួនបាត់ មានឬគ្មានសាវជាតិគ្រប់គ្រាន់។

ហេតុដូច្នេះ សម្រេច

១.ចោទប្រកាន់ឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ៥៥ឆ្នាំ ទីកន្លែងកំណើតភូមិត្រពាំងកក់ ឃុំម្កាក់ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិអូរថ្កូវ សង្កាត់រលាប ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ឪពុកឈ្មោះ [redacted] ម្តាយឈ្មោះ [redacted] ពីបទ**ជេរប្រមាថជាសាធារណៈ** ប្រព្រឹត្តនៅ ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣០៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

២.បញ្ជូនជនជាប់ចោទដូចមានឈ្មោះខាងលើ ក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ៤០០ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ព្រមទាំងបញ្ជីរាយនាមជនដែលជាប់ទាក់ទិនក្នុងសំណុំរឿងនេះ ទៅសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ដើម្បីជំនុំជម្រះតាមច្បាប់។

ធ្វើនៅពោធិ៍សាត់ ថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

តំណាងអយ្យការ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

បន្ទប់ស៊ើបសួរ(៥)

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

លេខ:៣៩៥

ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥

សំណុំរឿងស៊ើបសួរ

លេខ:២២៧

ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥

ដីកាដំណោះស្រាយ

លេខ:...............

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ

យើង ម៉ៅ ស៊ីណា ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ អមដោយលោក ប៉ុល វណ្ណា ជាក្រឡាបញ្ជី

-បានឃើញមាត្រា២៤៧នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

-បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ៣៩៥ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥។

-បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: ២២៧ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥។

-បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ: ៥៥៨ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦។

-បានឃើញពាក្យបណ្តឹងរបស់ឈ្មោះ [redacted]។ (ឯកសារលេខ:១)

-បានឃើញចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ [redacted]។ (ឯកសារលេខ:២១)

-បានឃើញចម្លើយសាក្សីឈ្មោះ [redacted]។ (ឯកសារលេខ:២១)

-បានឃើញចម្លើយជនត្រូវចោទឈ្មោះ [redacted]។ (ឯកសារលេខ:១១,១៦)

សំអាងហេតុ

មានពិរុទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់លើឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខកសិករ ពីបទ: **ធ្វើឱ្យខូចខាតដោយចេតនាមានស្ថានទម្ងន់ទោសនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍សំណង់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិអូរព្រាល ឃុំសំរោង ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៤១១នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

ហេតុដូច្នេះ សម្រេច

បញ្ជូនសំណុំរឿងលេខ: ៣៩៥ និងជនត្រូវចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទៅជំនុំជម្រះតាមច្បាប់។

ធ្វើនៅពោធិ៍សាត់,ថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦

ក្រឡាបញ្ជី **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខ: ៣៤៣ ចណ/១៧

ដីកាសម្រេចដាក់រឿងជំនុំជំរះ

យើង **រស់ ផូរា** ចៅក្រមជំនុំជំរះនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

ដោយមានលោក **ចុល ពិសិដ្ឋ** ជាក្រឡាបញ្ជីសវនាការសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់អមផង ។

-បានឃើញមាត្រា ២៩២ និងមាត្រា ២៩៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ:នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៧ ។

-បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ៖ ២៣៩ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

-បានឃើញដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជំរះលេខ: ២៨៤ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ របស់សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

-បានឃើញដីកាចាត់តាំងចៅក្រមជំនុំជំរះលេខ៖ ៧៨ ពស/១៧ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ របស់សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់

សម្រេច

បញ្ជូនសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ២៣៩ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ទាំងមូលទៅព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធី ដោយកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការនៅថ្ងៃទី០៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ វេលាម៉ោង ៩ និង ០០ នាទីព្រឹក ។

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

-លោកស្រី **រស់ ផូរា** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

តំណាងអយ្យការ

-លោក **ឆាយ ហុច** ព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

-លោក **ចុល ពិសិដ្ឋ** ក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី ៣០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

រស់ ផូរា

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

ចុល ពិសិដ្ឋ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខ...២២៣...ព.អ.ស/១៨

ដីកាបញ្ជូន

ផ្ញើជូន លោកស្នងការនគរបាលខេត្តពោធិ៍សាត់

ល.រ	រាយឈ្មោះលិខិត	ចំនួន	សេចក្តីផ្សេងៗ
០១	ដីកាកោះហៅឱ្យចូលសវនាការឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ ៤៤ ឆ្នាំ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ៥:០០ នាទីព្រឹក	០២ សន្លឹក	ដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធី។
០២	ដីកាកោះហៅឱ្យចូលសវនាការឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ ៤៩ ឆ្នាំ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ៥:០០ នាទីព្រឹក	០២ សន្លឹក	
០៣	ដីកាកោះហៅឱ្យចូលសវនាការឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ ៣៩ ឆ្នាំ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ៥:០០ នាទីព្រឹក	០២ សន្លឹក	
០៤	ដីកាកោះហៅឱ្យចូលសវនាការឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ ៤៨ ឆ្នាំ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ៥:០០ នាទីព្រឹក	០២ សន្លឹក	
	សរុប	០២ សន្លឹក	

10 - 01 - 2018

ថ្ងៃ............ខែ.......ឆ្នាំរកា ឧប្បស័ក ព.ស ២៥៦១
ខេត្តពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី០៨...ខែ.......ឆ្នាំ២០១៧
តំណាងអយ្យការ

ឈី_តារ៉ា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខ:...២៩៣...ដិ.ស

ដីកាសម្រេចបញ្ជូនជាប់ចោទមកជំនុំជម្រះ

យើង **ឆាយ ហុខ** ព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ២៣៩ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ដែលមានជនជាប់ចោទ៖

១-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២១ ឆ្នាំ រស់នៅភូមិកណ្តាល ឃុំអន្លង់ត្នោត ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ឃុំខ្លួននៅថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦។

២-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៣១ ឆ្នាំ រស់នៅភូមិកណ្តាល ឃុំអន្លង់ត្នោត ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ឃុំខ្លួននៅថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦។

ជាប់ចោទពីបទ លួច និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅភូមិតាកែវលើ ឃុំត្នោតជុំ ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ បទល្មើសដែលមានចែងឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៣៥៣, ៣៥៦ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ និងមាត្រា ៤៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

៣-ឈ្មោះ [redacted] ហៅ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៥ ឆ្នាំ រស់នៅភូមិកណ្តាល ឃុំអន្លង់ត្នោត ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ឃុំខ្លួននៅថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦។

ជាប់ចោទពីបទ ចាត់ចែងឱ្យប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅភូមិតាកែវលើ ឃុំត្នោតជុំ ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ បទល្មើសដែលមានចែងឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៤២ និងមាត្រា ៤៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ក-ឱ្យជនជាប់ចោទឈ្មោះ ៖

១-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២១ ឆ្នាំ

២-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៣១ ឆ្នាំ

៣-ឈ្មោះ [redacted] ហៅ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៥ ឆ្នាំ

ទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្ត ពោធិ៍សាត់ ទីកន្លែងជំនុំជម្រះសវនាការនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ វេលាម៉ោង ៨៖០០ នាទីព្រឹក ដើម្បីជំនុំជម្រះ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ៤០០
ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦

ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់

យើង ឆាយ ហុង តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

បានបញ្ជាឲ្យចូលទៅបង្ហាញខ្លួននៅសវនាការ:

នាមត្រកូល ៖ [redacted] នាមខ្លួន ៖ [redacted] ភេទស្រី

អាយុ ៖ ៥៥ឆ្នាំ

ទីកន្លែងកំណើត ៖ ភូមិត្រពាំងកក់ ឃុំម្កាក់ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្ដាល។

លំនៅបច្ចុប្បន្ន ៖ ភូមិអូរថ្កូវ ឃុំរលាប ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

មុខរបរ ៖ ធ្វើចំការ

សញ្ជាតិ ៖ ខ្មែរ

នៅលីវ ឬ ☑រៀបការ ប្ដីឈ្មោះ[redacted]មានកូនចំនួន ០១នាក់។

ឪពុកឈ្មោះ ៖ [redacted] "ស្លាប់" ម្ដាយឈ្មោះ ៖ [redacted] "ស្លាប់" ។

អនីតិជន☐ ឬ ជានីតិជន☑ ទោសពីមុន ៖ គ្មាន ។

អ្នកត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីអង្គហេតុ:

កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ វេលាម៉ោង១០ព្រឹក ដើមបណ្ដឹងឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ៥១ឆ្នាំ រស់នៅភូមិបណ្ដុះសណ្ដែក សង្កាត់បន្ទាយដី ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ បានជិះម៉ូតូជាមួយឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] ទៅមើលដីស្ថិតនៅក្នុងភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់។ ពេលទៅដល់ទីតាំងដី ស្រាប់តែមានជនសង្ស័យឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ៥៥ឆ្នាំ រស់នៅភូមិអូរថ្កូវ សង្កាត់រលាប ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ បានដើរមកចង្អុលភ្នែករបស់ដើមបណ្ដឹង ហើយស្រែកជេរថា៖ "ដីជីដូនជីតាអ្អែងនៅទីនេះ កន្ទុយម៉ែអ្អែងដីនេះជាដីម៉ែអ្អែងអី ដីនេះជាដីអញទេ អាចុយម្រាយគ្មានដីនៅចំនុចស្រែខ្នង ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ទីនោះទេ" ហើយបានចង្អុលមុខដើមបណ្ដឹង ហើយជេរផង ជេរពាក្យដដែលៗ ហើយខ្លាំងៗ។ ករណីនេះត្រូវបានដើមបណ្ដឹងសម្រេចដាក់ពាក្យប្ដឹងមកតុលាការដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធីច្បាប់។៕

អំពើប្រព្រឹត្តរបស់អ្នកខាងលើជាបទ **ធ្វេសប្រហែសបណ្តាលឱ្យស្លាប់មនុស្ស**: ប្រព្រឹត្តនៅ ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមានចែង និងបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣០៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌឈើ។

សវនាការនៃរឿងក្តីនេះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅ*ថ្ងៃទី...........ខែ...........ឆ្នាំ២០១៧ វេលាម៉ោង.........* នៅសាលសវនាការនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

សមាសភាពតុលាការជំនុំជម្រះ

១. លោក .... ជាចៅក្រមជំនុំជម្រះ

២. លោក .... ជាតំណាងអយ្យការ

៣. លោក .... ជាក្រឡាបញ្ជី។

សាមីខ្លួនអាចពឹងមេធាវីឱ្យអមខ្លួនបាន។

សាមីខ្លួនត្រូវបង្ហាញខ្លួនឱ្យទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងជីវភាពសាមីខ្លួន ឬដំណើររឿងខាងលើមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន។

ធ្វើនៅពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី .១៦. ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខ: ៦២៧ អ.សរ/១៨

ដីកាកោះហៅជនជាប់ចោទឱ្យចូលរួមសវនាការ

យើង លី តារ៉ា តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

-បានឃើញ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។

-បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ៣៩៥ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥។

-យោងដីកាសម្រេចបញ្ជូនរឿងជំនុំជម្រះលេខ ៖ ៧៤៦ ពសព្រទ/១៦ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ដែលបានបញ្ជូនជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៦ ឆ្នាំ (ក្រៅឃុំ) ទៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ដើម្បីជំនុំជំរះពីបទ ៖ **ធ្វើឱ្យខូចខាតដោយចេតនា** (មានស្ថានទម្ងន់ទោសនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍សំណង់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ) ប្រព្រឹត្តនៅភូមិអូរព្រាល ឃុំសំរោង ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ តាមមាត្រា **៤១១ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ**។

បង្គាប់មកជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៦ ឆ្នាំ (ក្រៅឃុំ) មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិអូរព្រាល ឃុំសំរោង ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់។

ឱ្យចូលទៅកាន់ទីកន្លែងសាលសវនាការ នៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ៨៖០០ នាទីព្រឹក ជាកំហិតដើម្បីធ្វើការជំនុំជំរះ។

ចៅក្រមជំនុំជំរះ

-**លោកស្រី រស់ ផូរា** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

តំណាងអយ្យការ

-**លោក លី តារ៉ា** ជាព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

-**លោក ឌុល ពិសិដ្ឋ** ជាក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ថ្ងៃ.......ខែ.......ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស ២៥៦១

ពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី...០៨...ខែ.......ឆ្នាំ២០១៨

តំណាងអយ្យការ

លី តារ៉ា

យើង.....................................បានប្រគល់ដីកាកោះនេះដល់
ឈ្មោះ...ទីលំនៅ
ភូមិ..................................
ឃុំ......................................
ស្រុក..............................ខេត្ត..................................
នៅថ្ងៃទី.....ខែ............ឆ្នាំ២០........ផ្ទាល់ដៃរួចហើយ។
ធ្វើនៅថ្ងៃទី...........ខែ.................ឆ្នាំ២០.......................

អ្នកទទួល **អ្នកប្រគល់**

អំពើប្រព្រឹត្តរបស់អ្នកខាងលើជាបទ **ធ្វេសប្រហែសធ្វើឱ្យឆេះព្រៃ** ប្រព្រឹត្តនៅ ភូមិសាយ ឃុំព្រងិល ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមានចែង និងបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣០៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌឈើ។

សវនាការនៃរឿងក្តីនេះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅ***ថ្ងៃទី...........ខែ...........ឆ្នាំ២០១៧ វេលាម៉ោង........*** នៅសាលសវនាការនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

សមាសភាពតុលាការជំនុំជម្រះ

១. លោក .... ជាចៅក្រមជំនុំជម្រះ

២. លោក .... ជាតំណាងអយ្យការ

៣. លោក .... ជាក្រឡាបញ្ជី។

សាមីខ្លួនអាចពឹងមេធាវីឱ្យអមខ្លួនបាន។

សាមីខ្លួនត្រូវបង្ហាញខ្លួនឱ្យទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងជីវភាពសាមីខ្លួន ឬដំណើររឿងខាងលើមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន។

ធ្វើនៅពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី .១៨. ខែឧសភាឆ្នាំ២០១៧

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

លេខ: ១១.០៤......../១៧

ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំជនជាប់ចោទទៅតុលាការ

យើង **ឆាយ ហុង** ព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

បង្គាប់មកលោក ប្រធានពន្ធនាគារខេត្តពោធិ៍សាត់ ឱ្យនាំជនជាប់ចោទមានឈ្មោះដូចខាងក្រោមនេះ ទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ នៅថ្ងៃទី០៧ **ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ**២០១៧ វេលាម៉ោង ០៨៖០០ នាទីព្រឹក ដើម្បីជំនុំជំរះ ។

ល.រ	នាមត្រកូល-នាមខ្លួន	បទល្មើស ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ប្រព្រឹត្តបទល្មើស	លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ឃុំខ្លួន
០១	ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២១ឆ្នាំ	លួច,ចាត់ចែងឲ្យប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន។ ប្រព្រឹត្តនៅភូមិតាកែវលើ ឃុំត្នោតជ្រុំ ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី ០៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ។	៣៥១ (២១.០៦.១៦)
០២	ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៣១ ឆ្នាំ		៣៥៣ (២១.០៦.១៦)
០៣	ឈ្មោះ [redacted] ហៅ[redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២១ ឆ្នាំ		៥៣៦ (០១.១២.១៦)

ពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី១៧ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧

តំណាងអយ្យការ

ឆាយ ហុង

យើង.............................ប្រធានពន្ធនាគារខេត្តពោធិ៍សាត់ សូមបញ្ជាក់ថា ឈ្មោះ ខាងលើនេះពិត ជាបានជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីររបស់យើងប្រាកដមែន ហើយយើងនិងចាត់ការបញ្ជូនឲ្យបានទាន់ពេលវេលា តាមការកំណត់របស់តុលាការ ។

ពោធិ៍សាត់.ថ្ងៃទី..........ខែ........ឆ្នាំ ២០១៥

ប្រធានមន្ទីរឃុំឃាំង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខ: [illegible]

អធិការដ្ឋាននគរបាលស្រុកភ្នំក្រវាញ
ផ្នែកសរនាធិការ
ចូល
លេខ 031
ថ្ងៃទី 19 ខែ 01 ឆ្នាំ 2018
វេលាម៉ោង 4:00 [illegible]

ដីកាកោះហៅសាក្សីឱ្យចូលរួមសវនាការ

យើង **លី តារ៉ា** តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

-បានឃើញ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។

-បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ៣៩៥ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥។

-យោងដីកាសម្រេចបញ្ជូនរឿងជំនុំជម្រះលេខ ៖ ៧៤៦ ពសព្រទ/១៦ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ដែលបានបញ្ជូនជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៦ ឆ្នាំ (ក្រៅឃុំ) ទៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ដើម្បីជំនុំជំរះពីបទ ៖ **ធ្វើឱ្យខូចខាតដោយចេតនា (មានស្ថានទម្ងន់ទោសនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍សំណង់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ)** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិអូរព្រាល ឃុំសំរោង ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ តាមមាត្រា **៤១១ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ**។

អញ្ជើញឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ [redacted] ឆ្នាំ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិអូរព្រាល ឃុំសំរោង ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់។

ឱ្យចូលទៅកាន់ទីកន្លែងសាលសវនាការ នៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ៩៖០០ នាទីព្រឹក ជាកំហិតដើម្បីធ្វើការជំនុំជំរះ។

ចៅក្រមជំនុំជំរះ

-**លោកស្រី រស់ ផូរា** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

តំណាងអយ្យការ

-**លោក លី តារ៉ា** ជាព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

-**លោក ថុល ពិសិដ្ឋ** ជាក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ថ្ងៃ[illegible] ខែ[illegible] ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស ២៥៦១
ពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី[illegible] ខែ[illegible] ឆ្នាំ២០១៨
តំណាងអយ្យការ

លី តារ៉ា

យើង[illegible] បានប្រគល់ដីកាកោះនេះដល់
ឈ្មោះ [redacted] .... ទីលំនៅ
ភូមិ[illegible]
ឃុំ[illegible]
ស្រុក[illegible] ខេត្ត[illegible]
នៅថ្ងៃទី[illegible] ខែ[illegible] ឆ្នាំ២០18 ផ្ទាល់ដៃរួចហើយ។
ធ្វើនៅថ្ងៃទី[illegible] ខែ[illegible] ឆ្នាំ២០18

អ្នកទទួល **អ្នកប្រគល់**

[redacted] [redacted]

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខ: ២២៨...ករស/១៨

ដីកាកោះហៅ
ដើម្បីបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យចូលរួមសវនាការ

យើង លី សារ៉ា តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

-បានឃើញ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។

-បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ៣៩៥ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥។

-យោងដីកាសម្រេចបញ្ជូនរឿងជំនុំជម្រះលេខ ៖ ៧៤៦ ពសព្រទ/១៦ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ដែលបានបញ្ជូនជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៦ ឆ្នាំ (ក្រៅឃុំ) ទៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ដើម្បីជំនុំជំរះពីបទ ៖ **ធ្វើឱ្យខូចខាតដោយចេតនា (មានស្ថានទម្ងន់ទោសនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍សំណង់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ)** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិអូរព្រាល ឃុំសំរោង ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ តាមមាត្រា **៤១១ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ**។

អញ្ជើញឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៥០ ឆ្នាំ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិអូរព្រាល ឃុំសំរោង ស្រុកភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិ៍សាត់។

ឱ្យចូលទៅកាន់ទីកន្លែងសាលសវនាការ នៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ៩៖០០ នាទីព្រឹក ជាកំហិតដើម្បីធ្វើការជំនុំជំរះ។

ចៅក្រមជំនុំជំរះ

-**លោកស្រី រស់ ផូរ៉ា** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

តំណាងអយ្យការ

-**លោក លី សារ៉ា** ជាព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

-**លោក ឌុល ពិសិដ្ឋ** ជាក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ថ្ងៃ[illegible] ខែ [illegible] ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស ២៥៦១
ពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី...០៥...ខែ...មករា...ឆ្នាំ២០១៨
តំណាងអយ្យការ

លី សារ៉ា

យើង.................................បានប្រគល់ដីកាកោះនេះដល់
ឈ្មោះ...ទីលំនៅ
ភូមិ..................................
ឃុំ....................................
ស្រុក..............................ខេត្ត..................................
នៅថ្ងៃទី.....ខែ............ឆ្នាំ២០........ផ្ទាល់ដៃរួចហើយ។
ធ្វើនៅថ្ងៃទី............ខែ.................ឆ្នាំ២០........................

អ្នកទទួល **អ្នកប្រគល់**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខ ១៤៧ ពស/១៧

ដីកាចាត់តាំងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

យើង **អ៊ិត សម្ផស្ស** ប្រធានសាលាដំបូងខេត្ត **ពោធិ៍សាត់**

បានឃើញដីកាសម្រេចលេខ៤៤៩ ពស.ព្រទ/១៧ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ របស់ប្រធានសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ២៦០ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

បានឃើញដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះលេខ៣៩៧ ពស.ព្រទ/១៧ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ របស់លោកចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលសម្រេចបញ្ជូនៈ

១-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ២០ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ
២-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ៤៤ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ

ពីបទ: ជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀនច្រើនដង, ចាត់ចែងឲ្យប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀនច្រើនដង និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅឃុំអូរសោម ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីអំឡុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦។

<u>សម្រេចចាត់តាំង</u>

១- លោកស្រី រស់ ផូវ៉ា ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ
២- លោក មៅ ស៊ីណា ជាចៅក្រមប្រឹក្សា
៣- លោក សុន នាថធារី ជាចៅក្រមប្រឹក្សា

ដើម្បីជំនុំជម្រះសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ២៦០ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ។

ពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧

អ៊ិត សម្ផស្ស

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខ:១៩៨២៦ [illegible]/១៨

ដីកាអញ្ជើញឲ្យចូលសវនាការ

យើង **លី តារ៉ា** ព្រះរាជអាជ្ញារង នៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្ត ពោធិ៍សាត់ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ២៦០ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ របស់សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

បានឃើញដីកាសម្រេចដាក់រឿងជំនុំជម្រះលេខ .... ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨ របស់សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

អញ្ជើញលោក [redacted] ជានាយផ្នែកនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

ឲ្យចូលទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ នៅថ្ងៃទី២៨ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ០៩ និង ០០ នាទីព្រឹក ជាកំហិត ដើម្បីចូលរួមសវនាការ ។

ពីដំណើររឿង ១-ឈ្មោះ [redacted] ភេទ ប្រុស អាយុ ២០ឆ្នាំ ២-ឈ្មោះ [redacted] ភេទ ប្រុស អាយុ ៨៨ឆ្នាំ ជាប់ចោទពីបទ ជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀនច្រើនដង, ចាត់ចែងឲ្យប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀនច្រើនដង និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅឃុំអូរសោម ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីអំឡុងខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោស តាមមាត្រា៤០ កថាខណ្ឌទី៥ ចំណុចទី១ មាត្រា៤២ កថាខណ្ឌទី៣ ចំណុចទី១និងមាត្រា៤៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

សមាសភាពជំនុំជម្រះ

-លោកស្រី **រស់ ផូរ៉ា**	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជំរះ
-លោក **សុន នាថធាទី**	ចៅក្រុមប្រឹក្សា
-លោក **ម៉ៅ ស៊ីណា**	ចៅក្រុមប្រឹក្សា
-លោក **លី តារ៉ា**	តំណាងអយ្យការ
-លោក **ផុល ពិសិដ្ឋ**	ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

ថ្ងៃ[illegible] ខែជេស្ឋ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
ពោធិ៍សាត់ថ្ងៃទី[illegible] ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨

ព្រះរាជអាជ្ញារង

លី តារ៉ា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
លេខៈ ១៤០៧ ព.ឃ/១៥

ដីកាកោះហៅជនចោទឱ្យចូលរួមសវនាការ

យើង **លី តារ៉ា** តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

-បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ២៨៦ ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩។

-បានឃើញ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។

-យោងដីកាសម្រេចបញ្ជូនរឿងជំនុំជម្រះ ៖ ២៩៦៨ ពស១២ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ដែលបានបញ្ជូនជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៣ ឆ្នាំ (ក្រៅឃុំ) ទៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ដើម្បីជំនុំជំរះពីបទ ៖ **រំលោភលើទំនុកចិត្ត** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិចំការចេកខាងជើង សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ តាមមាត្រា ៤៦ នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល។

អញ្ជើញឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៣១ ឆ្នាំ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិពោធិ៍តាគួយ សង្កាត់លលកស ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់។

ឱ្យចូលទៅកាន់ទីកន្លែងសាលសវនាការ នៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ នៅថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ៩៖០០ នាទីព្រឹកជាកំហិត ដើម្បីធ្វើការជំនុំជំរះ។

ចៅក្រមជំនុំជំរះ

-**លោកស្រី រស់ ផូរា** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

តំណាងអយ្យការ

-**លោក លី តារ៉ា** ជាព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

-**លោក ថុល ពិសិដ្ឋ** ជាក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ថ្ងៃ...[illegible]...ខែផល្គុន ឆ្នាំរកា ទព្វស័ក ព.ស ២៥៦១
ខេត្តពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី ០១ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៨

តំណាងអយ្យការ

លី តារ៉ា

យើង....................................បានប្រគល់ដីកាកោះនេះដល់
ឈ្មោះ...ទីលំនៅ
ភូមិ..................................
ឃុំ....................................
ស្រុក..............................ខេត្ត..................................
នៅថ្ងៃទី.....ខែ............ឆ្នាំ២០........ផ្ទាល់ដៃរួចហើយ។
ធ្វើនៅថ្ងៃទី............ខែ.................ឆ្នាំ២០.......................

អ្នកទទួល **អ្នកប្រគល់**

ខ-សមាសភាពក្រុមជំនុំជម្រះ

-លោកស្រី **រស់ ផូរា** ចៅក្រមជំនុំជំរះ

-លោក **ឆាយ ហុង** តំណាងអយ្យការ

-លោក **ឌុល ពិសិដ្ឋ** ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

គ-ឲ្យដំណឹងទៅជនជាប់ចោទពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួន នៅចំពោះមុខតុលាការដូចតទៅ ៖

-សិទ្ធិទទួលដឹងពីដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ និង ដីកាកោះឲ្យចូលសវនាការ

-សិទ្ធិបង្ហាញភស្តុតាង សំអាងសាក្សី ឬ ធ្វើសំណូមពរផ្សេងៗ

-សិទ្ធិប្ដឹងជំទាស់ចិត្តចៅក្រមជំនុំជម្រះ

-សិទ្ធិការពារខ្លួនដោយខ្លួនឯង ឬ ពឹងឲ្យមេធាវីការពារខ្លួន

ពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី០៦..ខែកក្កដា..ឆ្នាំ ២០១៧

តំណាងអយ្យការ

ឆាយ ហុង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

កំណត់ហេតុស្ដីពីការធ្វើសម្បថ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ..០៥.......ចុះថ្ងៃទី០៦..ខែ[illegible].....ឆ្នាំ២០១៧....។

ឆ្នាំពីរពាន់ដប់ប្រាំពីរ....ខែ[illegible]....ថ្ងៃទី[illegible]..វេលាម៉ោង[illegible].....និង[illegible]...។

យើង [redacted] ក្រឡាបញ្ជីអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ បានដឹកនាំឱ្យឈ្មោះ [redacted]..........ភេទ[illegible].អាយុ.51..ឆ្នាំ សញ្ជាតិ.ខ្មែរ....សាសនា.ព្រះពុទ្ធ..មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន នៅភូមិ[illegible]....ឃុំ/សង្កាត់.[illegible].......ស្រុក/ក្រុង[illegible]ខេត្ត[illegible]......មុខរបរ.[illegible]... ជា..[illegible]........ ធ្វើសច្ចាប្រណិធាន នៅចំពោះមុខវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រោយពីអ្នកស្បថបានអុជទៀន ធូប បូជាចំពោះមុខវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិរួចហើយ យើងបានអានប្រាប់ឮខ្លាំងៗ ច្បាស់ៗ ឱ្យអ្នកស្បថស្ដាប់ រួចអានពាក្យសច្ចាប្រណិធានឱ្យអ្នកស្បថថាតាមដែលមានសេចក្ដីដូចខាងក្រោម៖

ខ្ញុំសូមឆ្លើយតែការពិត ដែលខ្ញុំបានឃើញ បានឮ បានដឹង និងចាំផ្ទាល់។

បើខ្ញុំឆ្លើយមិនពិត ដោយប្រការណាមួយ សូមអស់ទេវតាព្រឹក្ស អារក្សអ្នកតា និងបារមីស័ក្តិសិទ្ធិទាំងអស់បរាមុខខ្ញុំ ឱ្យវិនាសលាញ អន្តរាយទ្រព្យសម្បត្តិ និងស្លាប់តែហោងយ៉ាងវេទនា តែបើខ្ញុំឆ្លើយពិតត្រង់ សូមទេវតាជួយឱ្យខ្ញុំ មានទ្រព្យសម្បត្តិហូរហៀរ និងរស់នៅប្រកបដោយមានសេចក្ដីសុខក្សេមក្សាន្ត ជួបជុំបងប្អូន កូនចៅ ញាតិផៅសណ្ដាន ជារៀងរហូតគ្រប់ជាតិ កុំបីរាកខានឡើយ។

ពាក្យសច្ចាប្រណិធានខាងលើនេះ ឈ្មោះ..[redacted]..............បានថាតាមយើងយ៉ាងច្បាស់ៗ គ្មានចន្លោះពាក្យត្រង់ណាមួយឡើយ។

បញ្ចប់កំណត់ហេតុនេះនៅវេលាម៉ោង[illegible].....ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ដដែលហើយបានអានឱ្យឈ្មោះខាងលើស្ដាប់ ឆ្លើយថាត្រឹមត្រូវ និងយល់ព្រមផ្ដិតមេដៃជាមួយយើង។

អ្នកស្បថ	**ក្រឡាបញ្ជី**
[redacted]	ឌុល ពិសិដ្ឋ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

បញ្ជីវត្តមានពេលសវនាការ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៩ ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧

ល.រ	ឈ្មោះជនជាប់ទាក់ទិន	ត្រូវជា	ស្នាមមេដៃ ឬហត្ថលេខា
០១	[redacted]	ជនជាប់ចោទ	
០២	[redacted]	មេធាវី	[redacted]
០៣	[redacted]	មេធាវី	[illegible]
០៤	[redacted]	សាក្សី	[illegible]
០៥	[redacted]	សាក្សី	[illegible]
០៦	[redacted]	សាក្សី	

ថ្ងៃ.[illegible]....ខែផល្គុន ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស ២៥៦១

ពោធិ៍សាត់, ថ្ងៃទី២១..ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨

ក្រឡាបញ្ជី

ជុល ពិសិដ្ឋ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ៤០៥

ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤

សាលក្រមព្រហ្មទណ្ឌ

លេខៈ ១៧០ (ខ)

ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨

តាងនាមប្រជារាស្ត្រខ្មែរ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

បានបើកសវនាការជាសាធារណៈ នៅថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ពីរ និងសូន្យនាទីរសៀល។

ដោយមានសមាសភាពដូចខាងក្រោមៈ

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

-លោកស្រី **រស់ ផូរា** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

តំណាងអយ្យការ

-លោក **លី តារ៉ា** ព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

-លោក **ថុល ពិសិដ្ឋ** ក្រឡាបញ្ជីសវនាការនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ដើម្បីធ្វើការជំនុំជម្រះសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ៤០៥ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤ ដែលមានជនជាប់ចោទឈ្មោះ៖

-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៥ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទំលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់។

ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទ ហិង្សាដោយចេតនាដោយមានស្ថានទម្ងន់ទោស ប្រព្រឹត្តនៅភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ មានចែងឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ២១៨ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

-ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ ៣៨ ឆ្នាំ រស់នៅភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់។

អង្គហេតុមានដូចតទៅ:

កាលពីថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៥ ឆ្នាំ រស់នៅភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់ បានឈ្លោះប្រកែកគ្នាជាមួយឈ្មោះ [redacted] ហើយ [redacted] ក៏បាន [redacted] ទៅវាយ លើឈ្មោះ [redacted] ជាច្រើនដៃហើយបន្ទាប់មកក៏បានអ្នកជិតខាងជួយចាប់បំបែក លុះម៉ោង ប្រហែលជា ៩

យប់ ពេលនោះឈ្មោះ [redacted] ដើរត្រលប់មកផ្ទះវិញក៏ស្រាប់តែឈ្មោះ [redacted] កាន់ដំបងមកវាយឈ្មោះ [redacted] ពីក្រោយត្រូវជាច្រើនដំបងបណ្តាលឱ្យបែកចក្ខើមខាងស្តាំហូរឈាម ហើយជនត្រូវចោទក៏បានរត់គេចខ្លួនបាត់។

នាពេលសវនាការ

-ក្រោយពីដំណើរការនៃកិច្ចពិភាក្សាដេញដោល

-ក្រោយពីបានស្តាប់អំណានចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

-ក្រោយពីបានស្តាប់អំណានចម្លើយជនរងគ្រោះ

-ក្រោយពីបានស្តាប់អំណានចម្លើយសាក្សី

-ក្រោយពីបានស្តាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានប្តឹងសុំរបស់តំណាងអយ្យការ

-ក្រោយពីបានពិនិត្យឯកសារដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង

-ក្រោយពីបានពិនិត្យ និងពិចារណាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ហើយ។

<u>សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ យល់ឃើញថា:</u>

-អំពើប្រព្រឹត្តរបស់ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៥ឆ្នាំ ដែលបានប្រព្រឹត្តកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ នៅភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់ គឺជាអំពើហិង្សាស្រាលបំពានដោយចេតនាលើមាត្រា ២២៨ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

-តាមអំណានចម្លើយរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ [redacted] បានឆ្លើយថា: កាលពីថ្ងៃខែឆ្នាំមិនចាំ ឈ្មោះ [redacted] បានចូលមកលួចវាយប្តី ខ្លួនពីក្រោយបណ្តាលឱ្យបាក់ឆ្អឹងជំនី ពេលដែលគេវាយប្តីខ្លួនរួចហើយជននោះក៏រត់គេចខ្លួនបាត់។ ប៉ុន្តែសព្វថ្ងៃនេះ ឈ្មោះ [redacted] បានត្រលប់មករស់នៅផ្ទះរបស់គេវិញហើយស្ថិតនៅភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់។ ខ្លួនបានចំណាយប្រាក់អស់ ៨.០០០.០០០ (ប្រាំបីលាន) រៀល ដើម្បីព្យាបាលប្តីរបស់ខ្លួនរហូតដល់ជាសះស្បើយ។

-តាមអំណានចម្លើយរបស់ជនរងគ្រោះឈ្មោះ [redacted] បានឆ្លើយថា: កាលពីថ្ងៃខែឆ្នាំមិនចាំ វេលាម៉ោង ០៧ យប់ ខ្លួនបានទៅយកថ្លៃមៀន ដែលទិញហើយភ្លេចយកនៅផ្ទះរបស់ឈ្មោះ [redacted] នៅភូមិជាមួយគ្នា ពេលដែលបានទៅដល់ក៏បានជួប នឹងឈ្មោះ [redacted] នៅទីនោះដែរ។ ស្រាប់តែឈ្មោះ [redacted] បានជេរថា "អាចុយម្រាយ អញវាយអាចុយម្រាយឥលូវ" ហើយខ្លួនក៏បានសួរវាថា "ហ្អែងជេរអាណា បើទីនេះមនុស្សចាស់មានតែអញហ្នឹង" ក៏បណ្តាលឱ្យទាស់សំដីគ្នា រួចឈ្មោះ [redacted] ក៏បានលោតមកវាយតប់លើខ្លួនជាច្រើនដៃ ខ្លួនក៏រត់ទៅផ្ទះឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] ដែលនៅជិតគ្នា ពេលនោះឈ្មោះ [redacted] ក៏បានវាយខ្លួននឹងដំបងត្រូវឆ្អឹងជំនី បាក់ដំបងជាពីរកំណាត់ ខ្លួនមិនបានតបវិញទេ ព្រោះខ្លួនមិនដឹងខ្លួន។ សព្វថ្ងៃឈ្មោះ [redacted] រស់នៅភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់។ បន្ទាប់ពីគេវាយខ្លួនបានដេកពេទ្យអស់រយៈពេល ០២ ខែ និងព្យាបាលអស់ប្រាក់ចំនួន ៨.០០០.០០០. (ប្រាំបីលាន) រៀល កន្លងមកខ្លួនមិនដែលមានទំនាស់គ្នាជាមួយឈ្មោះ [redacted] ទេ។

-តាមអំណានរបស់សាក្សីឈ្មោះ [redacted] បានឆ្លើយថា: កាលពីថ្ងៃ៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ ពេលល្ងាច ឈ្មោះ [redacted] បានទិញថ្លៃមៀនហើយភ្លេចយកទៅផ្ទះ រហូតដល់ម៉ោង ០៩ យប់ ឈ្មោះ [redacted] ក៏បានមកយកវិញ។ ពេលនោះឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] បានជិះម៉ូតូមកដល់ផ្ទះខ្លួន ដោយឈ្មោះ [redacted] បានទិញស្រាបៀមួយកំប៉ុងផឹក ពេលនោះក៏បានស្រែកជេរថា "អាចុយម្រាយ អញវាយហ្វែងចុយម្រាយឥឡូវ"ឈ្មោះ [redacted] លឺជេរក៏សួរថា "ហ្វែងជេរអ្នកណា" ឈ្មោះ [redacted] ក៏បានតបថា "ខ្ញុំជេរគ្នាខ្ញុំតើ" ពេលនោះអ្នកទាំងពីរឈ្លោះគ្នានៅមុខផ្ទះរបស់ខ្លួន ស្រាប់តែឈ្មោះ [redacted] បានរត់តាមមកពីក្រោយក៏បានវាយឈ្មោះ [redacted] ជាច្រើនដៃ ពេលនោះអ្នកស្រុកក៏ចេញមក ជួយចាប់បំបែកគ្នាចេញ។ បន្ទាប់មកឈ្មោះ [redacted] ក៏បានរត់ទៅត្បូងហើយបានត្រលប់មកវិញបានយកដំបងប៉ុនកំភួនដៃ វាយទៅលើឈ្មោះ [redacted] ចំនួន ០១ ដំបងហើយក៏រត់គេចទៅត្បូងបាត់ទៅ។

-តាមអំណានចម្លើយរបស់សាក្សីឈ្មោះ [redacted] បានឆ្លើយថា: កាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ វេលាប្រហែលជាម៉ោង ០៩ យប់ ខ្លួនកំពុងតែសម្រាកស្រាប់តែលឺសម្លេងឡូឡានៅមុខផ្ទះខ្លួន ពេលនោះខ្លួនក៏បានស្ទុះងើបហើយបានឃើញមនុស្សពីរនាក់កំពុងវាយគ្នា ខ្លួនក៏បានចុះទៅមើលស្រាប់តែឃើញឈ្មោះ [redacted] វាយគ្នាជាមួយឈ្មោះ [redacted] ដោយដៃ និងដៃ ហើយក៏មានអ្នកភូមិជួយបំបែកផងដែរ។ ពេលនោះឈ្មោះ [redacted] ក៏បានរត់ទៅត្បូងមួយសន្ទុះក្រោយមកស្រាប់តែឈ្មោះ [redacted] បានរត់មកវិញ ដោយមានដំបងកាន់នឹងដៃក៏បានវាយទៅលើឈ្មោះ [redacted] មួយដំបងហើយក៏បានរត់គេចខ្លួនបាត់ទៅ។

-លោកតំណាងអយ្យការបានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានប្តឹងសុំនាពេលសវនាការថា ក្រោយពីបានស្តាប់អំណានចម្លើយរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងសាក្សីនាពេលសវនាការរួចមកពិនិត្យឃើញថា ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៥ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់ ពិតជាបាន ប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាដោយចេតនាដោយមានស្ថានទម្ងន់ទោស នៅភូមិព្រៃដំរី ឃុំបឹងខ្នារ ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ ពិតប្រាកដមែន ជាបទល្មើសដែលបញ្ញត្តិតាមមាត្រា២១៨ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។ ដោយជនជនជាប់ចោទ ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៥ឆ្នាំ ជានីតិជន មានស្មារតី និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះអំពើរបស់ខ្លួនហើយមានចេតនាពិតប្រាកដក្នុងការប្រព្រឹត្តអំពើខាងលើ។ ម្យ៉ាងទៀត អំពើរបស់ជនជាប់ចោទពិតជាធ្វើឱ្យ ប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ របៀបរៀបរយសង្គម និងប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលភាពរបស់អ្នកដទៃ។ ប៉ុន្តែដោយសារ ជនជាប់ចោទពុំមានអត្តសញ្ញាណគ្រប់គ្រប់គ្រាន់ តុលាការគួរធ្វើការស្វែងរកអត្តសញ្ញានជនជាប់ចោទឱ្យបានច្បាស់លាស់ជាមុនសិន មុននឹងធ្វើការផ្តន្ទាទោសជនជាប់ចោទទៅតាមច្បាប់។ ហេតុដូចនេះ តំណាងអយ្យការស្នើសុំឱ្យតុលាការសម្រេចចាត់របៀបដើម្បីស្រាវជ្រាវបំពេញអត្តសញ្ញាណរបស់ជនជាប់ចោទ។

ហេតុដូច្នេះ សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
វិនិច្ឆ័យសេចក្តី

១. ចាត់របៀបដើម្បីស្រាវជ្រាវពីសាវតាជាតិរបស់ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ។

២. ចាត់តាំងលោកស្រី [redacted] ជាចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីបំពេញកិច្ចស្រាវជ្រាវនេះ។

៣. លោកស្រី [redacted] ត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវឱ្យបានលឿនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

៤. សាលក្រមនេះជំនុំជម្រះនៅថ្ងៃ២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ និងប្រកាសជាសាធារណៈនៅថ្ងៃទី០៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ កំបាំងមុខជនជាប់ចោទ និងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី។

ក្រឡាបញ្ជី

ថុល ពិសិដ្ឋ

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

រស់_ផ្ទា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ១៤
ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០២
សាលក្រមព្រហ្មទណ្ឌ
លេខ: ១៧១ (ខ)
ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨

តាងនាមប្រជារាស្ត្រខ្មែរ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់

បានបើកសវនាការជាសាធារណៈ នៅថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨

វេលាម៉ោងប្រាំបួនព្រឹក ដោយមានសមាសភាពៈ

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

-លោកស្រី **រស់ ផូវា** ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

តំណាងអយ្យការ

-លោក **លី តារ៉ា** ព្រះរាជអាជ្ញារងអមសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

-លោក **ថុល ពិសិដ្ឋ** ក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ដើម្បីធ្វើការជំនុំជម្រះសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ១៤ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ដែលមានជនជាប់ចោទឈ្មោះ៖

-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៣ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតភូមិចំការចេកខាងត្បូង ឃុំផ្ទះព្រៃ ស្រុកសំពៅមាស ខេត្តពោធិ៍សាត់ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិចំការចេកខាងត្បូង សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ឪពុកឈ្មោះ [redacted] ម្តាយឈ្មោះ [redacted] ជានីតិជន ទោសពីមុន៖ គ្មាន។

-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២២ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតភូមិពាលញែក១ ឃុំផ្ទះព្រៃ ស្រុកសំពៅមាស ខេត្តពោធិ៍សាត់ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិពាលញែក១ សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ មុខរបរ ជាងទូរស័ព្ទ ឪពុកឈ្មោះ [redacted] ម្តាយឈ្មោះ [redacted] ប្រពន្ធឈ្មោះ [redacted] ជានីតិជន ទោសពីមុន៖ គ្មាន។

ត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទ ហិង្សាដោយចេតនា ប្រព្រឹត្តនៅភូមិពាលញែក១ សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ២១៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

-ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ [redacted] ភេទស្រី អាយុ ២៩ ឆ្នាំ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិចំការចេកខាងត្បូង សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ និងឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៥១ ឆ្នាំ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិពាលញែក១ សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់។

អង្គហេតុមានដូចតទៅ:

កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ វេលាម៉ោងប្រហែល ៦ ល្ងាចឈ្មោះ [redacted] កំពុងតែអង្គុយហូបពងទាកូននៅចំណុចឡានំប៉័ងផ្សារចាស់ក្នុងភូមិពាលញែក១ សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ស្រាប់តែមានឈ្មោះ [redacted] បានធ្វើសកម្មភាពវាយលើឈ្មោះ [redacted] ចំនួនពីរ ទៅបីដៃ និងចាប់ហែកអាវ ពេលនោះក៏មានអ្នកបំបែកចេញ ហើយក៏ត្រលប់ទៅផ្ទះរៀងខ្លួន។ លុះដល់ម៉ោងប្រហែល ៧ យប់ឈ្មោះ [redacted] កំពុងតែលេងប៊ូលនៅម្តុំបេនឡានផ្សារចាស់ ក៏មានគេមកប្រាប់ថាមានគេវាយប្អូនរបស់ខ្លួន ឈ្មោះ [redacted] ក៏បានទៅវាយឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] ដោយអាយកូមបណ្តាលឲ្យមានរបួស រីឯឈ្មោះ [redacted] ក៏ត្រូវរបួសដែរ។

នាពេលសវនាការ

ក្រោយពីដំណើរការនៃកិច្ចពិភាក្សាដេញដោល

ក្រោយពីបានស្តាប់អំណានចម្លើយជនជាប់ចោទ

ក្រោយពីបានស្តាប់អំណានចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ក្រោយពីបានស្តាប់អំណានចម្លើយសាក្សី

ក្រោយពីបានស្តាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានប្តឹងសុំរបស់តំណាងអយ្យការ

ក្រោយពីបានពិនិត្យឯកសារដែលមានក្នុងសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ហើយ

ក្រោយពីបានពិនិត្យ និងពិចារណាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ហើយ។

<u>យល់ឃើញថា:</u>

-អំពើរបស់ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៣ ឆ្នាំ និងឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២២ ឆ្នាំ ដែលបានប្រព្រឹត្តនៅភូមិពាលញែក១ សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ គឺជាអំពើហិង្សាស្រាល ដែលបំពានលើមាត្រា ២២៨ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

-តាមអំណានចម្លើយជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] បានឆ្លើយថា: កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ វេលាម៉ោង ២ រសៀល ខ្លួនបានទៅលេងបុកប៊ីយ៉ាជាមួយឈ្មោះ [redacted] ក៏បានទាស់សំដីជាមួយគ្នា រួចក៏ទៅផ្ទះរៀងៗខ្លួន។ លុះម៉ោង ៧ យប់ខ្លួនបានទៅដើរលេង ក៏បានឃើញឈ្មោះ [redacted] កំពុងស៊ីពងទាកូន ខ្លួនក៏ដើរចូលទៅចាប់ក៏អាវ និងដាល់វាមួយដៃចំផ្ទៃមុខ រួចវាក៏ប្រតាយប្រតបជាមួយខ្លួនវិញ ហើយវាក៏ទៅផ្ទះ ចំណែកខ្លួនមិនបានទៅណាទេ។ មួយសន្ទុះក្រោយមកឈ្មោះ [redacted] ក៏បានមកដល់ហើយក៏បានទាស់សំដីជាមួយនឹងប្អូនប្រុសរបស់ខ្លួន ហើយបានប្រតាយប្រតបគ្នា ហើយខ្លួនក៏បានចូលទៅជួយ ម្តាយនិងបងស្រីខ្លួនក៏បានទៅជួយចាប់បំបែក។

ឈ្មោះ [redacted] បានយកអាយក្ងមក្រវាយចំក្បាលរបស់បងស្រីរបស់ខ្លួន ហើយសមត្ថកិច្ចមកដល់ក៏បានចាប់ពួកខ្លួនតែម្តង។

-តាមអំណានចម្លើយរបស់ជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] បានឆ្លើយថា: នៅថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ វេលាម៉ោងប្រហែល ៦ ល្ងាច មានគេមកប្រាប់ខ្លួនថា គេវាយប្អូនរបស់ខ្លួនឈ្មោះ [redacted] នៅផ្ទះម៉ែ [redacted] ខ្លួនក៏ជិះម៉ូតូជាមួយឈ្មោះ [redacted] ពេលជិះទៅដល់មិនឃើញគេវាយគ្នាទេ ខ្លួនក៏អង្គុយនៅលើម៉ូតូ មួយសន្ទុះក្រោយមកឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] បានដើរចូលមកវាយ ពេលនោះក៏មានការប្រតាយប្រតបគ្នា រួចក៏មានគេចូលមកបំបែក។ ពេលដែលកំពុងប្រតាយប្រតបជាមួយនឹងឈ្មោះ [redacted] ខ្លួនបានយកអាយក្ងមក្រវាយត្រូវក្បាលរបស់បងស្រីរបស់ឈ្មោះ [redacted]។

-តាមអំណានចម្លើយរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ [redacted], ឈ្មោះ [redacted] និងសាក្សីឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] បានឆ្លើយប្រហាក់ប្រហែលគ្នាថា ពិតជាមានករណីហិង្សាទៅវិញទៅមកពិតប្រាកដមែនដែលបង្កដោយឈ្មោះ [redacted] និងឈ្មោះ [redacted]។

-លោកតំណាងអយ្យការបានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានប្តឹងសុំ នាពេលសវនាការថា: ផ្អែងតាមកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលបង្ហាញថា កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ពិតជាមានករណីហិង្សា ដែលបង្កដោយជនជាប់ចោទ ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៣ ឆ្នាំ និងឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២២ ឆ្នាំ ពិតប្រាកដមែន។ ចៅក្រមស៊ើបសួរបានចេញដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះកាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ មកដល់ពេលនេះមានរយៈពេល ៦ ឆ្នាំហើយ ដែលសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់បើកសវនាការជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿងនេះ ដោយបទល្មើសនេះជាបទល្មើសលហុ អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសមានរយៈពេល ១ ឆ្នាំ ដូច្នេះសំណុំរឿងនេះ ផុតអាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសហើយ។ តំណាងអយ្យការ ស្នើសុំឱ្យចៅក្រមសម្រេចឱ្យជនជាប់ចោទរួចផុតពីបទចោទ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ១០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

-អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសដែលបានចោទប្រកាន់ខាងលើ បានកន្លងផុតទៅហើយ ហេតុដូច្នេះតុលាការ គប្បីសម្រេចឱ្យជនជាប់ចោទរួចផុតពីបទចោទ។

ហេតុដូច្នេះ សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
វិនិច្ឆ័យសេចក្តី

១-ឱ្យជនជាប់ចោទ៖

-ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៣ ឆ្នាំ (មានអត្តសញ្ញាណដូចខាងលើ)

-និងឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២២ ឆ្នាំ (មានអត្តសញ្ញាណដូចខាងលើ) រួចផុតពីបទចោទ ពីបទហិង្សាស្រាល ប្រព្រឹត្តនៅភូមិពាលញែក១ សង្កាត់ផ្ទះព្រៃ ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ២២៨នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

២-សាលក្រមនេះជំនុំជម្រះនៅថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨ និងប្រកាសជាសាធារណៈនៅថ្ងៃទី០៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ ចំពោះមុខជនជាប់ចោទ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទុកសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍តាមកំណត់ច្បាប់។

ក្រឡាបញ្ជី

ថុល ពិសិដ្ឋ

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

ទស់-ផូរ៉ា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:២១០
ចុះថ្ងៃទី[illegible] ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧
លេខ: [illegible]

លិខិតជូនដំណឹងពីសាលក្រមកំបាំងមុខ

យើង **ថុល ពិសិដ្ឋ** ក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់។

ប្រាប់មកឈ្មោះ [redacted] ហៅ [redacted] ភេទស្រី អាយុ ៣២ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិបឹងវាល ឃុំត្នោតជុំ ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិបឹងវាល ឃុំត្នោតជុំ ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ មុខរបរ ធ្វើស្រែចំការ ឪពុកឈ្មោះ [redacted] (រ) ម្តាយឈ្មោះ [redacted] (រ) ប្តីឈ្មោះ [redacted] ហៅជា មានកូន ០៣ នាក់ ឲ្យដឹងថាតាមសាលក្រមកំបាំងមុខលេខ: ២៣៥ (ខ) ចុះថ្ងៃទី២១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧ របស់សាលាដំបូងខេត្តពោធិ៍សាត់ ដែលបានសម្រេចសេចក្តីដូចខាងក្រោម:

១. សម្រេចផ្តន្ទាទោសជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ហៅ [redacted] ភេទស្រី អាយុ ៣២ ឆ្នាំ (មានអត្តសញ្ញាណដូចខាងលើ) ដោយពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល តែទោសនេះត្រូវព្យួរ ពីបទ ជេរប្រមាថជាសាធារណៈ ប្រព្រឹត្តនៅភូមិបឹងវាល ឃុំត្នោតជុំ ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ កាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៣០៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

២. បង្គាប់ឲ្យជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ហៅ [redacted] សងសំណងជម្ងឺចិត្តជាប្រាក់ចំនួន ៣.០០០.០០០ (បីលាន) រៀល ទៅឲ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ [redacted] ចាប់ពីពេលសាលក្រមចូលស្ថាពរ។

សាលក្រមនេះជំនុំជម្រះនៅថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧ និងប្រកាសជាសាធារណៈនៅថ្ងៃទី២១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ កំបាំងមុខជនជាប់ចោទឈ្មោះ [redacted] ហៅ [redacted] និងចំពោះមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទុកសិទ្ធិប្តឹងទាស់ និងប្តឹងឧទ្ធរណ៍តាមកំណត់ច្បាប់។

ថ្ងៃពុធ ៣រោច ខែពិសាខ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២
ពោធិ៍សាត់ ថ្ងៃទី០២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨
ក្រឡាបញ្ជីសវនាការ

ថុល ពិសិដ្ឋ

ក្រឡាបញ្ជី ថុល ពិសិដ្ឋ
លេខទូរស័ព្ទ៖ ០៩៧ ៣១៧ ៤២៣៥

យើង [illegible]

បានប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងនេះឲ្យឈ្មោះ [redacted] [illegible] [redacted]

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ [illegible] ឃុំ/សង្កាត់ [illegible]

ស្រុក/ខណ្ឌ [illegible] ខេត្ត/ក្រុង [illegible]

នៅថ្ងៃទី ០២ ខែ ០៥ ឆ្នាំ ២០១៩ ផ្ទាល់រួចហើយ ហើយប្រាប់ថាបើមិនសុខចិត្តនិងដីកាសម្រេចនេះទេ ត្រូវចូលប្ដឹងទាស់ និងប្ដឹងឧទ្ធរណ៍តាមកំណត់ច្បាប់ឲ្យបានទាន់ពេលវេលា។

អ្នកទទួលលិខិត ហត្ថលេខា ឬស្នាមមេដៃ	អ្នកប្រគល់ ហត្ថលេខា ឬស្នាមមេដៃ

ក្រឡាបញ្ជី ជុល ពិសិដ្ឋ

លេខទូរស័ព្ទ៖ ០៩៧ ៣១៧ ៤២៣៥